

Styrelse för sammanslutningen

Mötesinformation

Tid 17.6.2024 8:00 - 17.6.2024 9:41

Plats Teams / Mötesrum S4.11, Mejlans brosjukhus, Haartmansgatan 4

Behandlade ärenden

Mötesinformation och deltagare	1
79 § Begäran om omprövning av sammanslutningens styrelses beslut om servicenätet	4
80 § Balansering av ekonomin och arbetet med servicenätet	25
81 § En total delning av HUS Fastigheter Ab med avsikt att realisera bolagets delar	30
82 § Omstrukturering av ägande och borgen för Oy Apotti Ab	38
83 § Verkställighet av sammanslutningens stämmas beslut	47
84 § Beslut som inkommit gällande förfarandet med övertagningsrätt enligt § 97 i välfärdsområdeslagen	49
85 § Övriga ärenden	51
Omprövning	53

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

Tid 17.6.2024 8:00 - 9:41

Plats Teams / Mötesrum S4.11, Mejlans brosjukhus, Haartmansgatan 4

Tilläggsuppgifter

Deltagare Risto Rautava, ordförande
Beslutsfattare Markku Sistonen, vice ordförande, förutom 8.05-8.24 (79 § och 80 §)
Seija Muurinen
Sanna Vesikansa
Osmo Soininvaara
Ilkka Taipale
Antti Kaajakari
Marika Räf
Mikko Piirtola, förutom 8.11-8.24 (79 § och 80 §) och 8.38-8.59 (81 §)
Peter Braskén
Heli Hakala, förutom 8.09-8.26 (79 § och 80 §)
Pirkko Letto, förutom 8.09-8.24 (79 § och 80 §)
Annika Kokko, förutom 8.09-8.24 (79 § och 80 §)
Ulla-Mari Karhu, förutom 8.38-8.59 (81 §)
Elin Blomqvist-Valtonen, förutom 8.05-8.24 (79 § och 80 §)
Anne Portaankorva
Kari Reijula

Övriga

Med närvaro- och yttranderätt

Helsingfors stad

Daniel Sazonov, 8.00-8.05, endast inledande procedur vid sammanträdet

Västra Nylands välfärdsområde

Mia Laiho, 8.00-8.05, 8.29-9.04, närvarande 81-83 §

Vanda och Kervo välfärdsområde

Maarit Raja-aho, 8.00-8.09, 8.23-9.41, förutom 79 § och 80 §

Mellersta Nylands välfärdsområde

Helinä Perttu, 8.00-8.09, 8.23-9.41, förutom 79 § och 80 §

Harry Bogomoloff, nationalspråksnämndens ordförande, 8.00-9.36

Matti Bergendahl, verkställande direktör, föredragande, förutom 82 §

Markku Mäkijärvi, chefsöverläkare, föredragande 82 §

Marja Renholm, förvaltningsöverskötare

Jari Finnilä, ekonomidirektör

Paula Isopahkala, kommunikationsdirektör

Lauri Tanner, förvaltningsdirektör, sekreterare

17.6.2024

Frånvarande Karin Cederlöf
Anna Vuorjoki

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Beslut Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Val av protokolljusterare

Beslut Sammanträdet valde ledamoten Anne Portaankorva (suppleant Kari Reijula) till protokolljusterare.

Protokollet framlagt till påseende

Protokollet är framlagt till påseende enligt lag om välfärdsområden 145 § den 18.6.2024.

79 § Begäran om omprövning av sammanslutningens styrelses beslut om servicenätet**Redogörelse**1. Bakgrund

Sammanslutningens styrelse behandlade HUS servicenät och riktlinjer för utvecklingen av det på sitt möte den 6 maj 2024 § 49 och beslutade efter omröstning i ärendet följande:

Sammanslutningens styrelse beslutar att ändringen av sjukhusens profiler ska genomföras enligt plan:

- profilerna för Lojo och Borgå sjukhus ändras till dagkirurgiska sjukhus
- kirurgisk verksamhet utanför dagtid upphör och kirurgisk verksamhet under dagtid ökar
- anestesijouren fortsätter som vanligt på Borgå och Lojo sjukhus
- samjouren kommer att fortsätta på nuvarande sätt på Borgå och Lojo sjukhus och övervakningsplatserna överförs eller slås ihop med vårdavdelningsverksamheten.
- konservativ vårdavdelningsverksamhet fortsätter på Borgå och Lojo sjukhus
- förlossningsverksamheten flyttas från Lojo sjukhus till andra HUS förlossningssjukhus

Dessutom beslutar sammanslutningens styrelse att förlossningarna i Lojo i enlighet med förslaget överförs kontrollerat tidigast då renoveringen av Kvinnoklinikens A-del blir klar och senast då Jorv sjukhus tilläggslokal färdigställs.

I samband med beslutet inleds också följande åtgärder:

1. *Alla som föder barn på HUS område erbjuds förlossningsförberedelse som genomförs i samarbete med HUS förlossningssjukhus och välfärdsområdena/Helsingfors. Delar den goda praxis som utvecklats vid sjukhusen för att till exempel förebygga förlossningsrädsla.*
2. *Vid alla HUS förlossningssjukhus utvecklas verksamhetsmodeller för hantering av lågriskförlossningar med målet att öka aktivitetsgraden för föderskorna, vårdkvaliteten och bemötandet samt minska förlossningsrädslan och antalet kejsarsnitt. En sådan verksamhetsmodell kan vara till exempel en barnmorskeledd enhet (tidigare Storkboet).*
3. *Amningsvägledning utvecklas systematiskt inom HUS genom att följa WHO:s och Unicefs program för ett babyvänligt sjukhus. Målet är att alla HUS förlossningssjukhus får certifikat som babyvänliga sjukhus senast 2027.*

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

HUS/8233/2023

4. *Utvecklar vårdkedjan för familjer som väntar och får barn inom hela HUS område. Utvecklingen sker i samarbete med välfärdsområdena och Helsingfors med målet att säkerställa jämlika tjänster och smidigt informationsflöde.*
5. *Vid förändringen sörjer man för arbetshälsan för den personal som sköter förlossningar och gör barnmorskor och annan personal som deltar i vården under och efter förlossningen delaktiga i utvecklingen av verksamheten.*

Jorvs sjukhus förlossningsavdelning stärks och utvecklas så att ett program för babyvänlighet utarbetas och det ansöks om certifikat som babyvänlig förlossningsavdelning. Dessutom säkerställs i förslaget om arbetet med servicenätet en tillräcklig prehospital akutsjukvård i samband med ändringarna av Lojo och Borgå sjukhus och sörjs för tjänsternas språkliga tillgänglighet."

Enligt 142 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden får omprövning begäras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av välfärdssammanslutningens medlem. Enligt 2 mom. får omprövning i fråga om beslut som gäller uppgifter som sköts genom samarbete mellan välfärdsområden begäras och välfärdsområdesbesvär anförs också av ett välfärdsområde som deltar i samarbetet och av dess medlemmar. I HUS-sammanslutningens verksamhet är det fråga om sådant samarbete mellan välfärdsområden som avses här. Enligt 3 § i lagen om välfärdsområden är medlemmar av ett välfärdsområde bland annat kommunerna inom det område som välfärdsområdet omfattar.

Enligt 143 § i lagen om välfärdsområden ska begäran om omprövning framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Enligt 145 § i lagen om välfärdsområden anses en välfärdsområdesmedlem ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet. Beslutet gjordes tillgängligt i det allmänna datanätet dagen efter mötet, det vill säga den 7 maj 2024. Välfärdsområdesmedlemmarna fick del av beslutet tisdagen den 14 maj 2024 och sista dagen för begäran om omprövning är på så sätt tisdagen den 28 maj 2024. Enligt den anvisning för sökande av ändring som bifogats till protokollet går tidsfristen för begäran om omprövning ut nämnda dag klockan 15.00.

Den 28 maj 2024 innan tidsfristen för begäran om omprövning gick ut inlämnades fem begäranden om omprövning. Begäran om omprövning inlämnades av Hangö stad, Ingå kommun, Högfors stad, Sjundeå kommun och Vichtis kommun. De inlämnade begärandena om omprövning finns bifogade till protokollet, i bilagorna 1-5.

Begärandena om omprövning har gjorts inom utsatt tid och de ska prövas. Man kan begära omprövning på både laglighetsgrund och ändamålsenlighetsgrund. Nedan

presenteras ett sammandrag av de invändningar som framställts i begäran om omprövning och därefter ställningstaganden till invändningarna.

2. Invändningar som framställts i begärandena om omprövning

Nedan finns ett sammandrag av de viktigaste invändningarna som framställts i begärandena om omprövning. Motiveringar till invändningarna finns i omprövningsskrivelsen.

2.1 Hangö stad kräver att beslutet upphävs och att det sänds tillbaka för en ny beredning.

Som motivering konstaterar staden att inget utlåtande om servicenätet har begärts av den och inte heller har det gjorts något samarbete i beredningen av beslutet och staden har på så sätt inte haft möjligheter att påverka i ärendet enligt 29 § i lagen om välfärdsområden och 8 § i lagen om ordnande av social och hälsovård. Vidare konstaterar staden att den inte har fått tillräckligt med information om HUS planer att anpassa ekonomin och om arbetet med servicenätet.

Staden konstaterar att det i HUS register över bindningar inte framgår bindningarna för de personer som deltagit i beslutsfattandet bland annat i fråga om huruvida de har förtroendeuppdrag i välfärdsområdesstyrelserna för HUS-sammanslutningens medlemmar. Staden begär en redogörelse för de frågor som kan ha betydelse i bedömningen av jäv för dem som deltagit i beslutsfattandet.

Staden konstaterar ytterligare att beslutet försämrar patientsäkerheten på ett betydande sätt då avstånden till förlossningssjukhuset ökar och behovet av prehospital akutsjukvård ökar.

Staden anser vidare att det är oklart huruvida man i det förfarande som iakttagits i beredningen av ärendet har agerat enligt bestämmelserna om samarbete inom samarbetsområdena.

I begäran om omprövning anses dessutom att sammanslutningens styrelse inte har haft tillräcklig information som stöd för beslutet och att de språkliga rättigheterna till följd av beslutet inte tillgodoses på en tillräcklig nivå.

2.2 Ingå kommun kräver att beslutet upphävs och att det sänds tillbaka för en ny beredning samt att verkställighet av beslutet förbjuds.

Som motivering konstaterar kommunen att inget utlåtande om servicenätet har begärts av den och inte heller har det gjorts något samarbete i beredningen av

beslutet och kommunen har på så sätt inte haft möjligheter att påverka i ärendet enligt 29 § i lagen om välfärdsområden och 8 § i lagen om ordnande av social och hälsovård. Vidare konstaterar kommunen att den inte har fått tillräckligt med information om HUS planer att anpassa ekonomin och om arbetet med servicenätet.

I fråga om de språkliga rättigheterna anser kommunen att beslutet äventyrar tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna och att beslutets konsekvenser till denna del inte har bedömts tillräckligt.

Kommunen anser vidare att jäviga personer har deltagit i beslutsfattandet och i beredningen av beslutet. Som jäviga nämner kommunen förtroendevalda som samtidigt är ledamöter eller ersättare i kommun- eller stadsstyrelser i Nyland, ledamöter eller ersättare i Nylands välfärdsområdesstyrelser eller verkställande direktör eller har en motsvarande ställning i Nylands välfärdsområden.

2.3 Högfors stad kräver att beslutet upphävs och att det sänds tillbaka för en ny beredning.

Som motivering konstaterar staden att inget utlåtande om servicenätet har begärts av den och inte heller har det gjorts något samarbete i beredningen av beslutet och staden har på så sätt inte haft möjligheter att påverka i ärendet enligt 29 § i lagen om välfärdsområden och 8 § i lagen om ordnande av social och hälsovård. Vidare konstaterar staden att den inte har fått tillräckligt med information om HUS planer att anpassa ekonomin och om arbetet med servicenätet.

Staden konstaterar att det i HUS register över bindningar inte framgår bindningarna för de personer som deltagit i beslutsfattandet bland annat i fråga om huruvida de har förtroendeuppdrag i välfärdsområdesstyrelserna för HUS-sammanslutningens medlemmar. Staden begär en redogörelse för de frågor som kan ha betydelse i bedömningen av jäv för dem som deltagit i beslutsfattandet.

Staden konstaterar ytterligare att beslutet försämrar patientsäkerheten på ett betydande sätt då avstånden till förlossningssjukhuset ökar och behovet av prehospital akutsjukvård ökar.

Staden anser vidare att det är oklart huruvida man i det förfarande som iakttagits i beredningen av ärendet har agerat enligt bestämmelserna om samarbete inom samarbetsområdena.

I begäran om omprövning anses dessutom att sammanslutningens styrelse inte har haft tillräckligt med information som stöd för beslutet.

2.4 Sjundeå kommun kräver att beslutet upphävs och att det sänds tillbaka för en ny beredning samt att verkställighet av beslutet förbjuds.

Som motivering konstaterar kommunen att inget utlåtande om servicenätet har begärts av den och inte heller har det gjorts något samarbete i beredningen av beslutet och kommunen har på så sätt inte haft möjligheter att påverka i ärendet enligt 29 § i lagen om välfärdsområden och 8 § i lagen om ordnande av social och hälsovård. Vidare konstaterar kommunen att den inte har fått tillräckligt med information om HUS planer att anpassa ekonomin och om arbetet med servicenätet.

I fråga om de språkliga rättigheterna anser kommunen att beslutet äventyrar tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna och att beslutets konsekvenser till denna del inte har bedömts tillräckligt.

Kommunen anser vidare att jäviga personer har deltagit i beslutsfattandet och i beredningen av beslutet. Som jäviga nämner kommunen förtroendevalda som samtidigt är ledamöter eller ersättare i kommun- eller stadsstyrelser i Nyland, ledamöter eller ersättare i Nylands välfärdsområdesstyrelser eller verkställande direktör eller har en motsvarande ställning i Nylands välfärdsområden.

2.5 Vichtis kommun kräver att beslutet upphävs och att det sänds tillbaka för en ny beredning.

Som motivering konstaterar kommunen att inget utlåtande om servicenätet har begärts av kommunerna och inte heller har det gjorts något samarbete i beredningen av beslutet och kommunen har på så sätt inte haft möjligheter att påverka i ärendet enligt 29 § i lagen om välfärdsområden och 8 § i lagen om ordnande av social och hälsovård. Vidare konstaterar kommunen att den inte har fått tillräckligt med information om HUS planer att anpassa ekonomin och om arbetet med servicenätet.

Kommunen konstaterar ytterligare att beslutet försämrar patientsäkerheten på ett betydande sätt då avstånden till förlossningssjukhuset ökar och användningen av prehospital akutsjukvård ökar.

3. Behandling av ärendet

Begärandena om omprövning gäller samma beslut och innehåller likadana krav och invändningar. Ett avgörande som gäller en begäran om omprövning har en betydande inverkan även på behandlingen av de andra begärandena om omprövning. Enligt 25 § i förvaltningslagen ska myndigheten bereda ärendena gemensamt och avgöra dem på en gång.

Nedan presenteras först en bedömning av betydelsen av det beslut som är föremål för begäran om omprövning. Efter det ges en samlad framställning av ställningstaganden till de invändningar som framställts i begärandena om omprövning. Eftersom likartade invändningar har framställts i de flesta begärandena om omprövning, grupperas ställningstagandena enligt tema. Först behandlas invändningar som gäller beslutsförfarandet, sedan beslutets innehåll och slutligen invändningar om jäv.

4. Beslutets betydelse

Till en början är det motiverat att gå igenom de förändringar som HUS beslut om servicenätet medför och deras omfattning för att bedöma beslutets betydelse. Genom beslutet har profilerna för Lojo och Borgå sjukhus ändrats till dagkirurgiska sjukhus, vilket innebär att den kirurgiska verksamheten utom tjänstetid upphör och den kirurgiska verksamheten under tjänstetid ökar. Till denna del omfattar beslutet en ändring av verksamheten. I beslutet konstateras vidare att anestesijouren för Borgå och Lojo sjukhus fortsätter som tidigare, samjouren fortsätter i sin nuvarande form och den konservativa vårdavdelningsverksamheten fortsätter. Till dessa delar ändrar beslutet inte nuvarande situation. De övervakningsplatser som jouren behöver bevaras också på sjukhusen, även om de kan slås ihop med vårdavdelningsverksamheten. Det är dock vanlig utveckling av verksamheten och kräver inte ens beslut av styrelsen. Dessutom överförs förlossningsverksamheten från Lojo sjukhus till HUS övriga förlossningssjukhus, vilket är en förändring av verksamheten. Genom besluten har man alltså förändrat organiseringen av den kirurgiska verksamheten och förlossningsverksamheten vid sjukhusen i fråga. Nedan görs en bedömning av vilka faktiska förändringar beslutet medför.

Den viktigaste trenden bakom utredningen av servicenätet är den ökade befolkningen i HUS område. Befolkningstillväxten mellan 2023 och 2030 uppgår till fem procent. Antalet personer över 65 ökar med 15 procent. Ökningen kommer att fortsätta på 2030-talet, då folkmängden mellan 2030 och 2040 ökar med fem procent och antalet personer över 65 år med 11 procent. Det kommer att öka behovet av tjänster inom nästan alla specialiteter och tvinga till ett ökat serviceutbud inom ramen för det tillgängliga resurserna. En höjning av effektiviteten i produktionen är en av viktigaste metoderna för det. Samtidigt bör också rättvisa säkerställas mellan patientgrupperna inom olika specialiteter och även regionalt.

4.1 Operativ verksamhet

Vården av patienter som kräver operation och intensivvård har redan hittills varit koncentrerad inom HUS. Det innebär bland annat neurokirurgisk verksamhet, trombolysbehandling av hjärninfarkt och åtgärder i blodkärl i hjärnan, hjärtkirurgi och

allmän thoraxkirurgi, kardiologiska åtgärder, behandling av multitrauma, tung ryggkirurgi, artärkirurgi, bukspottkörtel- och leverkirurgi, cancerkirurgi och endokrin kirurgi.

År 2023 gjordes i genomsnitt 23 jouroperationer per vecka vid Lojo sjukhus och av dem i genomsnitt en operation klockan 20-07. År 2023 gjordes 900 elektiva ortopediska åtgärder, 350 åtgärder inom gastroenterologisk kirurgi, 170 urologiska åtgärder, 120 plastikkirurgiska åtgärder, 250 åtgärder inom öron-, näs- och halssjukdomar och 990 åtgärder i anknytning till ögonsjukdomar. Lojo sjukhus har haft låg belastning på jouroperationer. Beredskap för operationsteamet på sjukhuset under jourtid för att trygga förlossningsverksamheten.

Till följd av beslutet kommer Lojo sjukhus i fortsättningen att fokusera på elektiv kirurgi med kort eftervård och som till största delen täcks av den dagkirurgiska verksamheten. Då kan man fokusera på vård av vissa patientgrupper, det blir möjligt att utveckla vårdformerna och även göra patientvården enhetligare när det gäller gemensamma indikationer och vårdpraxis. Att avsluta jourkirurgin frigör personal för elektiv verksamhet dagtid där målet är ökad verksamhetsmängd genom koncentrerad och därigenom snabbare service, kortare vårdköer och kostnadsbesparingar för varje patient. Elektiv verksamhet är även en mera attraktiv arbetsmiljö för personal då arbetet kan planeras bättre vilket kan bidra till förbättrad tillgång på personal. Anestesijouren bevaras vid Lojo sjukhus. Den kapacitet som frigörs i och med att förlossningsverksamheten flyttar utnyttjas som en ökad mängd operationsverksamhet och den uppskattade ökningen är cirka 660 operationer per år.

Profilen för Borgå sjukhus är redan nu till stor del i enlighet med utredningen av servicenätet. År 2023 gjordes i genomsnitt 15 jouroperationer per vecka och av dem på vardagar största delen under tjänstetid och inte en enda jouroperation under natten. År 2023 gjordes elektiva operationer enligt följande: ortopedi 1 200, gastroenterologisk kirurgi 570, urologi 360, allmän kirurgi 210, åtgärder inom öron-, näs- och halssjukdomar 210, plastikkirurgi 110, blodkärlskirurgi (ven) 80, åtgärder i anknytning till ögonsjukdomar 790 och handkirurgi 40 åtgärder. Då verksamheten profileras och blir elektiv verksamhet och verksamheten koncentreras kan den kapacitet som frigörs utnyttjas inom ledproteskirurgi, gastroenterologisk kirurgi och urologi. Antalet åtgärder kommer att öka betydligt.

Operationsverksamheten under jourtid upphör, men den elektiva verksamheten kan ökas i fråga om förlängda saltider under början av kvällen. De diagnostiska tjänster som krävs för verksamheten, det vill säga laboratorietjänster och bildiagnostiska tjänster finns kvar på sjukhuset.

Sammanfattningsvis kan i fråga om förändringarna för operationsverksamheten konstateras att det beslut som sammanslutningens styrelse fattat om servicenätet inte ändrar nuvarande organisering av den tunga operationsverksamheten. Även operationsverksamhetens omfattning under jourtid har hittills varit mycket småskalig vid båda sjukhusen och att den upphör kommer inte att ha någon väsentlig betydelse för sjukhusets verksamhet. Åtgärderna syftar däremot till en betydande effektivisering för att öka den dagliga operationskapaciteten. Den kirurgiska verksamheten fokuserar på kirurgi bl.a. med kort eftervård inbegripet dagkirurgi, och eftervården angående operationsverksamheten tryggas. Mångsidig utbildning för läkare under specialistutbildning tryggas och den kommer i fråga om den koncentrerade verksamheten att förbättras eftersom antalet operationer ökar. Personalens engagemang ökar i och med förbättrad förutsägbarhet, koncentrerad verksamhet dagtid och minskning av jourbelastning. I fråga om kirurgiska jourpatienter vårdas största delen av patienterna redan nu på Mejlans, Jorv och Hyvinge sjukhuscampus och även till denna del är förändringarna små.

4.2 Förlossningsverksamhet

Det att förlossningsverksamheten upphör i Lojo kan upplevas som en principiellt betydande förändring, vilket det dock inte är i ljuset av statistiken. År 2023 uppgick antalet föderskor vid HUS till 15 477 och av dem födde 1 186, det vill säga 7,7 procent i Lojo. Beslutet av sammanslutningens styrelse påverkar klart mindre än tio procent av hela HUS förlossningsverksamhet. Förändringen kommer att fortsätta med den sjunkande födelsetalen.

Inom specialiteten kvinnosjukdomar och förlossningar har behovet av tjänster inom förlossningar minskat, medan behovet av tjänster inom gynekologisk kirurgi och assisterad befruktning däremot ökar. Denna förändring kräver redan i sig en omfördelning av resurser inom specialiteten.

Vidare är det motiverat att konstatera att arbetsinsatsen både för specialistläkare och barnmorskor per förlossning vid Lojo sjukhus är betydligt större än vid HUS övriga sjukhus. Detta trots att profilen för Lojo sjukhus förlossningsverksamhet i sin nuvarande form har påmint om profilen för de tidigare kretssjukhusen där tjänster erbjuds till okomplicerade föderskor med fullgången graviditet och ett foster. Ibland har förlossningsverksamheten vid Lojo sjukhus felaktigt jämförts med kretssjukhusen som också själva ansvarar för komplicerade förlossningar med undantag av fall som kräver vård på universitetssjukhusnivå. På grund av skillnader i patientsammansättningen är en sådan jämförelse felaktig och vilseledande.

Resursfördelningen vid Lojo sjukhus är alltså betydligt större även om situationen på basis av skillnader i patientsammansättningen borde vara exakt den motsatta.

Behovet av vård och resursallokeringen möts alltså inte genuint, utan det uppstår en ojämlig fördelning av resurser där för mycket resurser allokeras till vården av okomplicerade föderskor som behöver lite vård på bekostnad av HUS övriga förlossningsenheter. Bör nämnas att social- och hälsovården inom välfärdsområdets område enligt 4 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska tillhandahållas jämlikt.

Samtidigt har det blivit svårare att driva den jourverksamhet som förlossningsverksamheten kräver på grund av bristen på anestesiläkare, vilket bland annat har krävt ett uppehåll i Lojo förlossningsverksamhet under sommaren 2024 för att garantera patientsäkerheten. För tydlighetens skull är det motiverat att konstatera att grunderna för sommarstängningen av förlossningsverksamheten och besluten om HUS servicenät är olika och de har uppkommit på basis av separat beredning. Bristen på anestesiläkare är å andra sidan ett faktum som också påverkar förutsättningarna för förlossningsverksamhet.

Sammanfattningsvis kan om förändringarna i förlossningsverksamheten således konstateras att förändringarna på hela HUS nivå har varit tämligen små och berört under åtta procent av tjänsteanvändarna. Den ojämliga fördelningen av resurser för förlossningsverksamheten har krävt en omfördelning av dem. Redan i nuläget har säkerställandet av patientsäkerheten i alla situationer krävt förändring av verksamheten under viss tid, det vill säga att förlossningsverksamheten vid Lojo sjukhus tar uppehåll under sommaren.

5. Invändningar som framställts i begärandena om omprövning

5.1 Samarbete med kommuner och påverkansmöjligheter

I begäran om omprövning hänvisas det till möjligheterna att delta och påverka som avses i 29 § lagen om välfärdsområden och anses att ett utlåtande om servicenätet borde ha begärts av kommunerna och städerna samt även annars samarbete med dem i beredningen av beslutet om servicenätet, eftersom beslutet har särskilda konsekvenser för kommunerna i området, servicen på kommunernas område och för kommuninvånarna. Invändningen motiveras också genom att hänvisa till 8 § i lagen om ordnandet av social- och hälsovården, enligt vilken HUS-sammanslutningen inom främjandet av hälsa och välfärd ska samarbeta med kommunerna i landskapet Nyland och Nylands välfärdsområden samt med stöd av detta anses det också att HUS-sammanslutningen borde ha samarbetat med kommunerna i beredningen av beslutet om servicenätet.

I fråga om invändningen är det motiverat att först konstatera att kommunerna inte är en part i beslut om servicenätet. En bedömning av frågan har gjorts i Östra Finlands

förvaltningsdomstols beslut 1055/2024 av den 3 maj 2024 om Norra Karelen velfärdsområdes beslut om servicenätet. I beslutet konstateras att beslutet om servicenätet till sin natur är allmänt och att det inte direkt hänför sig till någon kommun. Då gäller beslutet inte en enskild kommuns intresse, rättighet eller skyldighet så att kommuner borde vara parter i ärendet. Det som nämns ovan gäller också sådana kommuner på vars område en hälsostation eventuellt dras in eller på vars område det inrättas en social- och hälsostation, liksom även i sådana kommuner som förorsakas faktiska ekonomiska konsekvenser då användningsbehovet minskar för den social- och hälsovårdsfastighet som kommunen äger. I HUS beslut om servicenätet är det inte ens fråga om sådana situationer, eftersom inga sjukhusenheter grundas eller dras in genom beslutet i fråga och kommunerna inte heller äger de berörda fastigheterna. Således har HUS ingen skyldighet att höra kommunen enligt 34 § i förvaltningslagen eller begära utlåtanden av dem.

I 41 § i förvaltningslagen finns också en skyldighet att höra i fråga om sådana avgöranden som "kan ha en betydande inverkan på andras än parternas livsmiljö, arbete eller övriga förhållanden." Precis som i motiveringen ovan medför beslutet om servicenätet vissa förändringar i operationsverksamheten och förlossningsverksamheten. I fråga om operationsverksamheten ökar de planerade förändringarna betydligt den elektiva operationsverksamheten i Lojo och Borgå och det totala antalet operationer, medan konsekvenserna för förlossningsverksamheten berör klart under tio procent av en funktion inom en av HUS specialiteter. Med hänsyn till förändringarnas omfattning, kan de på inget sätt betraktas vara sådana som "har en betydande inverkan på livsmiljö, arbete eller övriga förhållanden".

I fråga om 29 § i lagen om velfärdsområden kan det konstateras att den enligt sin ordalydelse inte gäller kommuner utan velfärdsområdenas invånare och de som använder velfärdsområdets tjänster. I 8 § i lagen om ordnandet av social- och hälsovård gäller i sin tur främjande av hälsa och välfärd. I det ärende som beslutet gäller har det dock varit fråga om lagstadgade tjänster inom hälso- och sjukvården som enligt definition är ett annat begrepp (se definitionerna i 2 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård). Enligt lagstiftningen är det dessutom uttryckligen kommunen som har samarbetskyldighet för att främja hälsa och välfärd. Enligt 6 § 5 mom. tredje meningen i lagen om ordnande av social- och hälsovården: "Samtliga kommuner i landskapet Nyland ska i främjandet av hälsa och välfärd samarbeta med HUS-sammanslutningen och bistå den med sin sakkunskap."

HUS har inte förfarit i strid med lag och inte heller oändamålsenligt, då sammanslutningen inte har hört kommunerna i Nyland i beredningen av beslutet om servicenätet.

5.2 Information under beredningen

I begäran om omprövning konstateras att de berörda parterna inte fått tillräckligt med information om beredningen av beslutet om servicenätet och utredningarna bakom det under beredningen och hänvisas till denna del till 34 § i lagen om välfärdsområden som gäller välfärdssammanslutningens kommunikation. Precis som ovan konstaterats har HUS inte haft någon särskild skyldighet att uttryckligen informera kommunerna om beredningen av beslutet om servicenätet. HUS har dock enligt den nämnda bestämmelsen en allmän skyldighet att informera om sin verksamhet och ge information om beredningen och om de planer som är under beredning.

I sammanslutningens styrelse ordnades beslutsprocessen som gäller planen för servicenätet på våren 2024 i flera skeden även av de orsaker som nämns ovan. Ärendet behandlades första gången i sammanslutningens styrelse den 4 mars 2024 § 26 då det i föredragningstexten redogjordes för hur beredningen av servicenätet framskrider, arbetet med servicenätet i förhållande till HUS nya organisationsstruktur och vilken inverkan arbetet med servicenätet har på säkerställandet av tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster. I det här skedet avgjorde sammanslutningens styrelse inte ärendet i fråga om innehållet utan beslöt att riktlinjerna för den fortsatta beredningen tas upp på det möte som sammanslutningens styrelse håller den 25 mars 2024. Sammanslutningens styrelse behandlade ärendet om servicenätet på nämnda möte som ärende 37 §. Framlagda var då de bakgrundsutredningar som utarbetats om planen för servicenätet med konsekvensbedömningar. Bakgrundsutredningarna publicerades också i samband med protokollet för sammanslutningens styrelse på datanätet. Den egentliga beslutsbehandlingen i ärendet om servicenätet i sammanslutningens styrelse var först den 6 maj 2024 § 49 då sammanslutningens styrelse godkände de riktlinjer som beskrivs ovan. Tidtabellen för beslutet har syftat till att ge tillräckligt med tid för den politiska och övriga diskussion som förts om ärendet. Nyheter om HUS arbete med servicenätet har förmedlats på bred front både i riksomfattande och regionala medier. Aktuell information om beredningen har varit tillgänglig enligt samma tidtabell som även beslutsfattarna haft tillgång till den. Information om beredningen av beslutet om servicenätet och de riktlinjer som prövas för beslutet har spridits på bred front även till invånarna och utredningarna bakom beslutet samt konsekvensbedömningarna har varit offentligt tillgängliga på datanätet. Dessutom har HUS informerat om besluten i sina vanliga kommunikationskanaler.

På ovan nämnda sätt har HUS uppfyllt sin informationsskyldighet och beslutet kan utifrån det inte anses lagstridigt eller oändamålsenligt.

5.3 Tillräcklig beredning

I flera begäranden om omprövning har dessutom ansetts att sammanslutningens styrelse inte har haft tillräckligt med information som stöd för beslutet. Enligt 31 § 1 mom. i förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Myndigheten ska i detta syfte skaffa den information och den utredning som behövs för att ärendet ska kunna avgöras.

Under organets behörighet faller dock att själv bedöma huruvida det anser att innehållet i den gjorda beredningen och den presenterade utredningen är tillräckligt eller om det vill sända tillbaka ärendet för ny beredning (som bland annat i HFD 10.11.2016/4720). Sammanslutningens styrelse har varit beredd att fatta beslut i ärendet utifrån den tillgängliga utredningen. På basis av det kan beslutet inte anses ha uppkommit i lagstridig ordning.

5.4 Iakttagande av samarbetskyldighet

I begärandena om omprövning anses dessutom att man i det förfarande som iakttagits i beredningen av ärendet nödvändigtvis inte följt bestämmelserna om samarbete inom välfärdsområden. I 4 § 1 mom. i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden föreskrivs det om ärenden som åtminstone ska behandlas i samarbete mellan arbetsgivaren och personalen. Beslutet om servicenätet kunde närmast omfattas av paragrafens 1 punkt som behandlar "sådana förändringar i organiseringen av arbetet, [eller] välfärdsområdets servicestruktur som har betydande konsekvenser för personalens ställning".

HUS har ett personalutskott som behandlar ärenden som gäller hela HUS personal och omfattas av samarbetsförfarandet. De ärenden som behandlas i personalutskottet är till sin natur allmänna principer och riktlinjer på koncernnivå som ligger till grund för arbetsgivarpolitiken. Dessa ärenden kräver ofta beslut av sammanslutningens styrelse för att träda i kraft. Ärendena kan också vara ställningstaganden till ärenden som behandlas i sammanslutningens styrelse och som gäller hela organisationen.

Ärendet som gäller servicenätet har behandlats i HUS personalutskott både den 20 mars 2024 § 37 och den 17 april 2024 § 49. På det senare mötet behandlades också de bakgrundsutredningar med konsekvensbedömningar som gjorts om planen för servicenätet. I det förfarande som iakttagits i beredningen av ärendet har man alltså följt bestämmelserna om samarbete i välfärdsområdena.

5.5 Konsekvenser för patientsäkerheten

I begärandena om omprövning anses det att beslutet försämrar patientsäkerheten på ett betydande sätt då bland annat avstånden till förlossningssjukhuset och användningen av prehospital akutsjukvård ökar.

I fråga om detta ställningstagande kan konstateras att det i motiveringarna till beslutet har bedömts beslutets konsekvenser för patientsäkerheten och användningen av prehospital akutsjukvård. I fråga om patientsäkerheten förbättras den snarare av ett förnyat servicenät och koncentration av verksamheten under jourtid, då man bättre kan garantera tillräckligt med personal inom jouruppgifter. Beslutet främjar också jämlikheten för patienterna och vidare patientsäkerheten då bland annat resurserna för gynekologisk operationsverksamhet kan ordnas bättre än i nuläget. Konsekvenserna av beslutet för användningen av prehospital akutsjukvård har analyserat i motiveringen till beslutet och man har förberett sig på ett eventuellt ökat behov av prehospital akutsjukvård. Tidigare erfarenheter av ordnandet av HUS förlossningsverksamhet stöder inte påståendet att beslutet bidrar till ett ökat antal prehospitala förlossningar. Beslutet kan inte anses vara oändamålsenligt genom de påståendet som framförts.

5.6 Tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna

I begäran om omprövning hänvisas det till nedläggningen av förlossningsverksamheten vid Lojo sjukhus och anses att de språkliga rättigheterna till följd av det inte tillgodoses på en tillräcklig nivå. Enligt 5 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska hälso- och sjukvården inom HUS ordnas på både finska och svenska så att kunderna blir betjänade på det språk de väljer, antingen finska eller svenska. Denna skyldighet gäller också förlossningsverksamhet.

I bakgrundsutredningen för beslutet om servicenätet har det också gjorts en bedömning av konsekvenserna av beslutet för den språkliga servicen. Där konstateras att en betydande del av personalen på Borgå sjukhus är tvåspråkig. År 2020 fick 349 personer (65,8 procent av personalen) vid Borgå sjukhus språkbrukstillägg på grund av det andra inhemska språket. De faktiska konsekvenserna av beslutet om servicenätet för Borgå sjukhus är dock påfallande små, precis som det konstateras ovan. Vid Lojo sjukhusen är andelen som får språkbrukstillägg åter betydligt mindre, det vill säga 125 personer (19,7 procent av personalen). I ärendet är det också motiverat att notera att 1 928 personer (12,8 procent av personalen) fick språkbrukstillägg i Mejlans, Jorv och Pejas område (tidigare HUCS-sjukvårdsområde), vilket också bör möjliggöra service på eget språk. De föreslagna förändringarna bedöms således inte ha betydande konsekvenser för servicen på eget språk, eftersom de föreslagna förändringarna vid Borgå sjukhus med tanke på sjukhuset som helhet är små och skillnaden i den språkliga

serviceförmågan mellan Lojo och tidigare HUCS-sjukvårdsområde inte är stor. Om den språkliga serviceförmågan granskas för förlossningsverksamheten är skillnaden inte heller då betydande. Vid Kvinnokliniken fick 12 procent av personalen språkbrukstillägg och vid Lojo sjukhus nämnda 19,7 procent. Majoriteten av föderskorna som använder svenska föder barn antingen på Kvinnokliniken eller vid Jorv. År 2023 uppgick antalet föderskor som använde svenska till 181 i Lojo (15,2 procent av alla föderskor), 190 i Jorv (4,5 procent) och 336 på Kvinnokliniken (4,2 procent).

Sammanfattningsvis kan konstateras att beslutet inte kan konstateras ha några särskilda negativa konsekvenser för tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna. Även vid Kvinnokliniken och i Jorv finns det tillräckligt med svensk- eller tvåspråkig personal för att ordna språklig service. Utifrån det kan beslutet inte anses lagstridigt eller oändamålsenligt.

5.7 Registret över bindningar och dess aktualitet

I begärandena om omprövning konstateras det att HUS register över bindningar inte innehåller alla förtroendeuppdrag inom kommuner och välfärdsområden för HUS förtroendevalda. Enligt 89 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden ska de förtroendevalda och tjänsteinnehavare som avses i paragrafen lämna en redogörelse till HUS för sina bindningar när det gäller uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, för betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag. Enligt 89 § 3 mom. i den lagen övervakar revisionsnämnden att skyldigheten iakttas och tillkännager redogörelserna för bindningar för sammanslutningens stämma. De förtroendeuppdrag som avses ovan inom kommuner och välfärdsområden kan vara sådana "andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag" som avses i paragrafen.

Enligt kommunförbundet rekommenderas det att om en persons skyldighet att redogöra för sina bindningar gäller flera kommunala myndigheter ska personen i första hand lämna redogörelsen för bindningar till den egna kommunens revisionsnämnd. I rekommendationen konstateras ytterligare att lagen ändå inte hindrar att personen lämnar två olika redogörelser för bindningar till olika myndigheter. (Kirsi Lamberg - Alexander Eriksson, Redogörelse för bindningar i kommunen. Andra reviderade upplagan Kommunförbundet 2023, s. 10).

Det framförda påståendet i sig stämmer. HUS förtroendevalda har agerat enligt rekommendationen ovan och meddelat sina förtroendeuppdrag i första hand till revisionsnämnden i den egna kommunen. Det leder dock i sig inte till att beslutet

som är föremål för begäran om omprövning på något sätt ändrar och blir lagstridigt.

5.8 Invändningar om jäv

I sina begäranden om omprövning har Ingå och Sjundeå kommun framställt flera invändningar om jäv mot ledamöter i sammanslutningens styrelse och mot sådana yttrande- och närvaroberättigade företrädare för HUS medlemmar som avses i 93 § 1 mom. i förvaltningsstadgan. Invändningarna om jäv är riktade mot förtroendevalda samt personer med yttrande- och närvarorätt som samtidigt är ledamöter eller ersättare i kommun- eller stadsstyrelser i Nyland, ledamöter i välfärdsområdesstyrelser för HUS-sammanslutningens medlemmar, eller verkställande direktör eller innehar en motsvarande ställning för en medlem i HUS-sammanslutningen.

Enligt 27 § i förvaltningslagen får en tjänsteinnehavare eller förtroendevald som är jävigt inte delta i behandlingen av ett ärende eller vara närvarande vid behandlingen. Bestämmelserna om jäv gäller både beslutsfattandet och beredningen av ärendet med undantag för så kallade beredningsåtgärder av teknisk natur. I vissa ärenden ska den person som är jävigt avlägsna sig från organets möte under hela behandlingen av ärendet och då beslut i ärendet fattas.

Bestämmelser om jävsgrunder finns i 28 § i förvaltningslagen. I de invändningar som framställts är det fråga om samfundsjäv som avses i paragrafens 5 punkt. Enligt den uppstår jäv om personen eller en närstående till honom eller henne är "medlem av styrelsen, förvaltningsrådet eller något därmed jämförbart organ eller är verkställande direktör eller innehar motsvarande ställning i en sådan sammanslutning eller stiftelse eller sådant statligt affärsverk eller sådan statlig inrättning som är part eller för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada". Med närstående avses här make samt barn, barnbarn, syskon, föräldrar, far- och morföräldrar samt också den som på något annat sätt står personen särskilt nära liksom även dessa personers makar.

En bedömning av jävsfrågor i samband med besluten om servicenätet har gjorts i Östra Finlands förvaltningsrätts beslut 1055/2024 av den 3 maj 2024. En hänvisning till beslutet finns ovan. Än så länge finns det inte mera rättspraxis om jävsfrågor i samband med välfärdsområdenas beslut om servicenät och därför är det motiverat att betrakta nämnda beslut som förhållningsregel vid bedömning av jäv. Som ovan konstateras är kommunerna enligt nämnda beslut inte parter i beslutet om servicenätet. I samma beslut konstateras dock ytterligare att ett avgörande av beslutet om servicenätet kan anses ha särskilda konsekvenser för välfärdsområdenas medlemskommuner, servicen på deras område och på så sätt för invånarna i de berörda kommunerna. Det här motiveras så att beslutet om

servicenätet som gäller verksamhetsställets läge utöver användningen av kommunernas fastigheter inom social- och hälsovård också påverkar arbetsplatserna i kommunen, kommunernas serviceutbud och på så sätt kommunernas allmänna livskraft. Enligt en objektiv bedömning har kommunerna och ledamöter i kommunstyrelsen ett intresse att bevara hälso- och sjukvårdstjänsterna på den egna kommunens område, vilket kan anses minska förtroendet väsentligt för beslutsfattandet och dess objektivitet. På nämnda grunder har förvaltningsrätten ansett att beslutet om servicenätet väntades medföra synnerlig nytta eller skada för välfärdsområdets medlemskommuner på det sätt som avses i 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen.

De viktiga sakförhållandena i nämnda beslut av förvaltningsrätten skiljer sig till viss del från HUS beslut om servicenätet. I förvaltningsrättens beslut hänvisas det uttryckligen till beslutet om servicenätet som gäller verksamhetsställets läge. HUS beslut om servicenätet har inte gällt verksamhetsställets läge utan tjänsteutbudet vid verksamhetsstället. I begärandena om omprövning riktas invändningarna om jäv utöver ledamöter och ersättare i kommunstyrelserna dessutom mot ledamöter och ersättare i välfärdsområdesstyrelserna för medlemmar i HUS samt deras verkställande direktörer och personer i motsvarande ställning. Det motiveras med 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård enligt vilken "Välfärdsområdet ska främja invånarnas hälsa och välfärd." Skillnaden jämfört med kommunerna är dock den att välfärdsområdet inte har något allmänt verksamhetsområde och välfärdsområdets uppgift är inte heller att främja livskraften i sitt område. Denna skillnad kan sammanfattas så att välfärdsområdets verksamhetsområde inte omfattar att vara intressebevakare för sitt geografiska område och dess invånare, utan denna intressebevakningsuppgift hör till kommunerna. Dessutom bör det beaktas att HUS-sammanslutningens medlemmar å andra sidan styr HUS-sammanslutningen, även om HUS-sammanslutningens organiseringsansvar och skyldigheterna för sammanslutningens styrelse naturligtvis är skilda från dess medlemmars organiseringsansvar och skyldigheter.

På ovan nämnda grunder är det tämligen sannolikt, även om det inte är helt säkert, att ledamöterna och ersättarna i kommun- och stadsstyrelserna i Nyland har varit jäviga att delta i beredningen av och beslutsprocessen för HUS beslut om servicenätet. Vidare bör det konstateras att det är möjligt att ledarmöterna, ersättarna samt verkställande direktörer och personer i motsvarande ställning i välfärdsområdesstyrelserna som är medlemmar i HUS också har varit jäviga att delta i beredningen av och beslutsfattandet för HUS beslut om servicenätet. I synnerhet för den senare invändningen är det svårt att bedöma uppkomsten av jäv.

Jäv kan uppkomma på samma grunder även på basis av anställningsjäv enligt 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen. Det innebär att då är anställda inom

kommuner och städer samt välfärdsområden i Nyland jäviga. Om jäv uppkommer på det sätt som beskrivs i stycket ovan på basis av samfundsjäv, uppkommer det också på basis av anställningsjäv. Precis som det konstateras är uppkomsten av jäv i synnerhet för Nylands välfärdsområden svår att bedöma.

Med tanke på planeringen av HUS verksamhet och ekonomi är det dock behövligt att beslutet om servicenätet vinner laga kraft och inte belastas av invändningar om jäv. Enligt den så kallade försiktighetsprincipen är det befogat att anse att de förtroendevalda och tjänsteinnehavare som nämns i föregående stycke har varit jäviga och åtgärda nämnda jäv.

Om nämnda förtroendevalda och tjänsteinnehavare anses jäviga, gäller jäv följande ledamöter, ersättare samt personer med yttrande- och närvarorätt i sammanslutningens styrelse (inom parentes nämns den uppgift som utgör grund för jäv)

Medlemmar i sammanslutningens styrelse

- Anna Vuorjoki, arbetsgivare Helsingfors stad
- Mikko Piirtola, ledamot i välfärdsområdesstyrelsen, Västra Nylands välfärdsområde
- Markku Sistonen, arbetsgivare Esbo stad
- Karin Cederlöf, ersättare i stadsstyrelsen, Esbo stad, ersättare i välfärdsområdesstyrelsen, Västra Nylands välfärdsområde
- Heli Hakala, ersättare i stadsstyrelsen, Vanda stad, arbetsgivare Vanda stad
- Pirkko Letto, ledamot i välfärdsområdesstyrelsen, Vanda och Kervo välfärdsområde, arbetsgivare Mellersta Nylands välfärdsområde
- Annika Kokko, ledamot i välfärdsområdesstyrelsen, Mellersta Nylands välfärdsområde
- Elin Blomqvist-Valtonen, stadsstyrelsens vice ordförande, Borgå stad

Ersättare i sammanslutningens styrelse

- Maritta Hyvärinen, arbetsgivare Esbo stad
- Mimi Rantanen, arbetsgivare Helsingfors stad
- Aino Laine, arbetsgivare Helsingfors stad
- Sirpa Peura, ersättare i välfärdsområdesstyrelsen, Vanda och Kervo välfärdsområde

Personer med yttrande- och närvarorätt

- Daniel Sazonov, ledamot i stadsstyrelsen, Helsingfors stad
- Juha Jolkkonen, ledande ställning, Helsingfors stad

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

HUS/8233/2023

- Sanna Svahn, ledande ställning, Västra Nylands välfärdsområde
- Mia Laiho, ledamot i stadsstyrelsen, Esbo stad, välfärdsområdesstyrelsens ordförande, Västra Nylands välfärdsområde
- Timo Aronkytö, ledande ställning, Vanda och Kervo välfärdsområde
- Maarit Raja-aho, ledamot i stadsstyrelsen, Vanda stad, välfärdsområdesstyrelsens ordförande, Vanda och Kervo välfärdsområde
- Kristiina Kariniemi-Örmälä, ledande ställning, Mellersta Nylands välfärdsområde
- Helinä Perttu, välfärdsområdesstyrelsens ordförande, Mellersta Nylands välfärdsområde
- Max Lönnqvist, ledande ställning, Östra Nylands välfärdsområde
- Mikaela Nylander, välfärdsområdesstyrelsens ordförande, Östra Nylands välfärdsområde

Uppgifterna ovan kommer från offentliga källor. Förteckningen är nödvändigtvis inte uttömmande, eftersom all information om arbetsgivarna för ledamöterna och de personliga ersättarna i sammanslutningens styrelse inte är offentligt tillgängliga. Jäv kan också uppstå genom anhöriga till de ovan nämnda personerna. Alla närvarande på mötet ska själva bedöma sitt eventuella jäv.

6. Rättelse av jäv

I 50 § i förvaltningslagen föreskrivs det om rättelse av sakfel på följande sätt:

"En myndighet kan undanröja ett oriktigt beslut som den har fattat och avgöra saken på nytt, om

- 1) beslutet grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning,
- 2) beslutet grundar sig på uppenbart oriktig tillämpning av lag,
- 3) det har skett ett fel i förfarandet när beslutet fattades, eller
- 4) det har tillkommit sådan ny utredning i saken som väsentligt kan påverka beslutet.

I situationer som avses i 1 mom. 1-3 punkten får beslutet rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till rättelsen. Samtycke behövs dock inte, om felet är uppenbart och det har orsakats av partens eget förfarande. I fall som avses i 1 mom. 4 punkten får fel rättas endast till partens fördel".

I 52 § i förvaltningslagen föreskrivs det om inledande och behandling av rättelseärenden på följande sätt:

"En myndighet behandlar ett rättelseärende på eget initiativ eller på en parts yrkande. Initiativet ska tas eller yrkandet på rättelse av ett fel framställas inom fem år från det att beslutet fattades.

För att ett sakfel ska kunna rättas krävs det att ärendet behandlas på nytt och att det ges ett nytt beslut i ärendet. Ett skrivfel rättas genom att den expedition som innehåller felet ersätts med en rättad. Innan ett skrivfel rättas ska en part ges tillfälle att bli hörd, om det inte är onödigt.

Angående rättelse av ett sak- eller skrivfel ska anteckning göras i det ursprungliga beslutets liggarexemplar eller i myndighetens informationssystem. En part ska ges en rättad eller ny expedition utan avgift".

Fel i förfarandet avser ett fel som skett i behandlingen av ärendet som föregått beslutet eller i anknytning till det. Eftersom förvaltningslagen anger de viktigaste grunderna för processuellt rättsskydd är ett typiskt fel i förfarandet just underlåtelse att iaktta bestämmelsen om förfarande i förvaltningslagen. De vanligaste felen i förfarandet är det att en jävig person deltar i behandlingen av ärendet (Olli Mäenpää, Hallinto-oikeus, 3. uud. p., Alma Talent 2023, s. 591).

Föremål för rättelse är de fel som finns i beslutet och fel som skett i beslutsförfarandet och därför kan i allmänhet alla myndighetsbeslut som innehåller avgöranden i förvaltningsärenden rättas (Olli Mäenpää, Hallinto-oikeus, 3. uud. p., Alma Talent 2023, s. 594).

Ett sakfel och fel i förfarande rättas så att ärendet behandlas och avgörs på nytt. En ny behandling förutsätter att myndigheten först undanröjer sitt felaktiga beslut. Efter att beslutet har undanröjts följer en ny behandling och utifrån den meddelas ett nytt beslut (Olli Mäenpää, Hallinto-oikeus, 3. uud. p., Alma Talent 2023, s. 595).

Eftersom ärendet inte har några parter, behöver ingen höras innan ärendet avgörs.

En särskild beredning av den nya behandlingen av ärendet som gäller servicenätet har gjorts för föredragningslistan inför sammanslutningens styrelsemöte den 17 juni 2024.

7. Sammansättningen för sammanslutningens styrelse vid beslutet

Både det beslut som syftar till att korrigera felet i förfarandet och den nya behandlingen av och beslutet i ärendet som gäller servicenätet görs på det sätt som beskrivs ovan så att de jäviga personerna avlägsnar sig från mötesrummet under tiden ärendet behandlas och beslutet fattas.

Beslutsförslag

Sammanslutningens styrelse beslutar att

1. förkasta begäranden om omprövning av Hangö stad, Högfors stad och Vichtis kommun,
2. godkänna begäranden om omprövning av Ingå kommun och Sjundeå kommun och konstatera att det beslut som är föremål för begäran om omprövning belastas av ett fel i förfarandet till följd av jäv och
3. med hänsyn till felet i förfarandet undanröja sitt felaktiga beslut av den 6 maj 2024 § 49 'Anpassningsprogrammet för ekonomin och arbetet med servicenätet'.

Ärendets behandling

Antecknades att styrelseledamöter Blomqvist-Valtonen, Hakala, Kokko, Letto och Sistonen avlägsnade sig från sammanträdet innan ärendets behandling. Sazonov, Laiho, Raja-aho och Perttu avlägsnade sig också från sammanträdet.

Därefter framförde ordföranden att Mikko Piirtola är jävig att behandla detta ärende § 79 och nästa ärende § 80, som en ledamot i regionstyrelsen för Västra Nylands välfärdsområde, eftersom avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada till välfärdsområden.

Ordföranden anförde att enligt 103.2 § i förvaltningsstadgan borde frågan om jävigheten underställas sammanslutningens styrelse för avgörande. Mikko Piirtola meddelade att han anser att jävsinvändningen ogrundat och avlägsnade sig från sammanträdet. Ordföranden föreslog som omröstningsförfarande att de som anser att Piirtola är jävig röstar JA och de som inte anser Piirtola jävig röstar NEJ. Sammanslutningens styrelse godkände enhälligt omröstningsförfarandet. I den förrättade omröstningen gavs 10 JA-röster (Braskén, Karhu, Muurinen, Portaankorva, Reijula, Räf, Soininvaara, Vesikansa, Vuorjoki och Rautava) och en NEJ-röst (Taipale).

Ordföranden konstaterade att sammanslutningens styrelsen ansett Mikko Piirtola vara jävig enligt samfundsjäv i detta ärende § 79 och nästa ärende § 80. Ilkka Taipale anmälde avvikande åsikt till beslutet.

Antecknades dessutom att Raseborgs stad hade framställt en rättelseyrkande gällande beslutet av sammanslutningens styrelse den 6 maj 2024 § 49. Rättelseyrkanden inkom efter utsatt tid den 14 juni 2024 och bör således lämnas utan prövning.

Beslut

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

HUS/8233/2023

Sammanslutningens styrelse beslutade

1. lämna utan prövning begärande om omprövning av Raseborgs stad,
2. förkasta begäranden om omprövning av Hangö stad, Högfors stad och Vichtis kommun,
3. godkänna begäranden om omprövning av Ingå kommun och Sjundeå kommun och konstatera att det beslut som är föremål för begäran om omprövning belastas av ett fel i förfarandet till följd av jäv och
4. med hänsyn till felet i förfarandet undanröja sitt felaktiga beslut av den 6 maj 2024 § 49 'Anpassningsprogrammet för ekonomin och arbetet med servicenätet'.

Offentlighet

Offentligt

Grund för beslutsrätten

Grundavtal 13 §, lagen om välfärdsområde 139 §

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

För kännedom

Hangö stad
Högfors stad
Ingå kommun
Raseborgs stad
Sjundeå kommun
Vichtis kommun
Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad

80 § Balansering av ekonomin och arbetet med servicenätet**Redogörelse**

För sammanslutningen styrelse framförs som separat ärende på föredragningslistan för mötet den 17 juni 2024 att beslutet som fattades den 6 maj 2024 § 49 ska undanröjas till följd av ett fel gällande jäv i förfarandet. Ärendet om anpassningsprogrammet för HUS ekonomi och arbetet med servicenätet har beretts för att behandlas på nytt av sammanslutningens styrelse.

Efter att välfärdsområdesreformen trädde i kraft har ekonomins betydelse framhävts och blivit mycket viktig, då vi för första gången i hela landet öppet och transparent ser hur mycket social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet kostar för samhället och hur ordnandet och produktionen av dem är i förhållande till statens finansiering av social- och hälsovården samt räddningsväsendet. För Nyland uppgår finansieringen av social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet till cirka 6,7 miljarder euro men HUS-sammanslutningen får ingen direkt statlig finansiering alls, utan all dess finansiering kommer från Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad. Ekonomins betydelse har på så sätt ökat märkbart inom HUS-sammanslutningen, eftersom HUS finansiering tidigare grundade sig på prestationsbaserad fakturering.

Utöver ekonomins ökade betydelse är även tillgången på personal, i synnerhet på lång sikt, betydligt svårare än tidigare och bör därför beaktas i planeringen av framtida tjänster så att tillgången på tjänster och patientsäkerheten kan tryggas inom alla enheter vid alla tidpunkter.

Behovet att anpassa HUS-sammanslutningens ekonomi för 2025-2027 uppgår till minst 225 miljoner euro och så omfattande besparingar kan inte genomföras med en så kallad osthyvel, utan vi är tvungna att fundera även på åtgärder som är inriktade på tjänsterna, servicenätet och till och med på personalen. Anpassningarna kan undvikas genom att Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad ökar HUS-sammanslutningens finansiering för 2025-2027, men tilläggsfinansiering anses inte vara möjlig.

En viktig del av anpassningsprogrammet för ekonomin är en bedömning av servicenätet och det bästa sättet att trygga tjänsterna, säkra patientsäkerheten och möjliggöra tillgången på yrkesutbildad personal i denna bedömning är profiländringar för sjukhusen.

I arbetet med servicenätet har det bästa alternativet ansetts vara en ändring av profilerna för Lojo och Borgå sjukhus till dagkirurgiska sjukhus som koncentrerar sig

bland annat på ledproteskirurgi, annan ben- och ledkirurgi, gastroenterologisk kirurgi samt kirurgi för ögonsjukdomar samt för öron-, näs- och halssjukdomar. I profiländringen upphör den kirurgiska verksamheten utanför tjänstetid, men samtidigt stärks den kirurgiska verksamheten under tjänstetid. Samjouren fortsätter som tidigare vid dessa sjukhus och likaså den så kallade konservativa vårdavdelningsverksamheten.

För att ändringarna ska kunna genomföras säkert, genomförs profiländringen för Lojo sjukhus från början av 2026 och för Borgå sjukhus från början av 2027.

Genom profiländringarna för de här två sjukhusen kan vi uppnå behövliga ekonomiska besparingar från servicenätet samtidigt som den elektiva kirurgiska verksamheten dagtid kan ökas. På så sätt kan vi i framtiden trygga patientsäkerheten och dessutom bättre säkerställa tillgången på personal, då tillgången på personal till jourerna och treskiftsarbete har blivit svårare och torde bli ännu svårare i framtiden.

Bifogat till föredragningslistan finns följande bakgrundsutredningar om HUS servicenät och planen för servicenätet inklusive konsekvensbedömningarna för förändringarna.

Som tilläggsmaterial till föredragningslistan finns följande välfärdsområdets (Östra Nyland, Vanda och Kervo, Västra Nyland) utlåtanden om HUS servicenät. Sammanfattningsvis kan om de förändringar som ingår i planen för servicenätet konstateras följande:

- profilerna för Lojo och Borgå sjukhus ändras till dagkirurgiska sjukhus
- kirurgisk verksamhet utanför dagtid upphör och kirurgisk verksamhet under dagtid ökar
- anestesijouren fortsätter som vanligt på Borgå och Lojo sjukhus
- samjouren kommer att fortsätta på nuvarande sätt på Borgå och Lojo sjukhus och övervakningsplatserna överförs eller slås ihop med vårdavdelningsverksamheten.
- konservativ vårdavdelningsverksamhet fortsätter på Borgå och Lojo sjukhus
- förlossningsverksamheten flyttas från Lojo sjukhus till andra HUS förlossningssjukhus

De föreslagna förändringarna i förlossningsverksamheten genomförs kontrollerat tidigast då renoveringen av Kvinnoklinikens A-del blir klar och senast då Jorv sjukhus nya lokaler färdigställs.

I samband med beslutet kommer HUS förlossningsverksamhet att utvecklas även genom följande åtgärder:

1. Alla som föder barn på HUS område erbjuds förlossningsförberedelse som genomförs i samarbete med HUS förlossningssjukhus och välfärdsområdena/Helsingfors. Delar den goda praxis som utvecklats vid sjukhusen för att till exempel förebygga förlossningsrädsla.
2. Vid alla HUS:s förlossningssjukhus utvecklas verksamhetsmodeller för hantering av lågriskförlossningar med målet att öka aktivitetsgraden för föderskorna, vårdkvaliteten och bemötandet samt minska förlossningsrädslan och antalet kejsarsnitt. En sådan verksamhetsmodell kan vara till exempel en barnmorskeledd enhet (tidigare Storkboet).
3. Amningsvägledning utvecklas systematiskt inom HUS genom att följa WHO:s och Unicefs program för ett babyvänligt sjukhus. Målet är att alla HUS förlossningssjukhus får certifikat som babyvänliga sjukhus senast 2027.
4. Utvecklar vårdkedjan för familjer som väntar och får barn inom hela HUS område. Utvecklingen sker i samarbete med välfärdsområdena och Helsingfors med målet att säkerställa jämlika tjänster och smidigt informationsflöde.
5. Vid förändringen sörjer man för arbetshälsan för den personal som sköter förlossningar och gör barnmorskor och annan personal som deltar i vården under och efter förlossningen delaktiga i utvecklingen av verksamheten.

Jorvs sjukhus förlossningsavdelning stärks och utvecklas så att ett program för babyvänlighet utarbetas och det ansöks om certifikat som babyvänlig förlossningsavdelning.

Dessutom säkerställs en tillräcklig prehospital akutsjukvård i samband med ändringarna för Lojo och Borgå sjukhus som ingår i förslaget om arbetet med servicenätet och sörjs för tjänsternas språkliga tillgänglighet.

Beslutsförslag

Sammanslutningens styrelse beslutar att ändringen av sjukhusens profiler ska genomföras enligt plan:

- profilerna för Lojo och Borgå sjukhus ändras till dagkirurgiska sjukhus
- kirurgisk verksamhet utanför dagtid upphör och kirurgisk verksamhet under dagtid ökar
- anestesijouren fortsätter som vanligt på Borgå och Lojo sjukhus
- samjouren kommer att fortsätta på nuvarande sätt på Borgå och Lojo sjukhus och övervakningsplatserna överförs eller slås ihop med vårdavdelningsverksamheten.
- konservativ vårdavdelningsverksamhet fortsätter på Borgå och Lojo sjukhus
- förlossningsverksamheten flyttas från Lojo sjukhus till andra HUS förlossningssjukhus

Dessutom beslutar sammanslutningens styrelse att förlossningarna i Lojo i enlighet med förslaget överförs kontrollerat tidigast då renoveringen av Kvinnoklinikens A-del blir klar och senast då Jorv sjukhus tilläggslokal färdigställs.

I samband med beslutet inleds också följande åtgärder:

1. Alla som föder barn på HUS område erbjuds förlossningsförberedelse som genomförs i samarbete med HUS förlossningssjukhus och välfärdsområdena/Helsingfors. Delar den goda praxis som utvecklats vid sjukhusen för att till exempel förebygga förlossningsrädsla.
2. Vid alla HUS förlossningssjukhus utvecklas verksamhetsmodeller för hantering av lågriskförlossningar med målet att öka aktivitetsgraden för föderskorna, vårdkvaliteten och bemötandet samt minska förlossningsrädslan och antalet kejsarsnitt. En sådan verksamhetsmodell kan vara till exempel en barnmorskeledd enhet (tidigare Storkboet).
3. Amningsvägledning utvecklas systematiskt inom HUS genom att följa WHO:s och Unicefs program för ett babyvänligt sjukhus. Målet är att alla HUS förlossningssjukhus får certifikat som babyvänliga sjukhus senast 2027.
4. Utvecklar vårdkedjan för familjer som väntar och får barn inom hela HUS område. Utvecklingen sker i samarbete med välfärdsområdena och Helsingfors med målet att säkerställa jämlika tjänster och smidigt informationsflöde.
5. Vid förändringen sörjer man för arbetshälsan för den personal som sköter förlossningar och gör barnmorskor och annan personal som deltar i vården under och efter förlossningen delaktiga i utvecklingen av verksamheten.

Jorvs sjukhus förlossningsavdelning stärks och utvecklas så att ett program för babyvänlighet utarbetas och det ansöks om certifikat som babyvänlig förlossningsavdelning. Dessutom säkerställs en tillräcklig prehospital akutsjukvård i samband med ändringarna för Lojo och Borgå sjukhus som ingår i förslaget om arbetet med servicenätet och sörjs för tjänsternas språkliga tillgänglighet.

Ärendets behandling

Under diskussionen föreslog Peter Braskén understödd av Ilkka Taipale, att "Servicenätsutredningen och sjukhusprofiländringar godkänns i övrigt, förutom Lojo sjukhus. De föreslagna förändringarna av Lojo sjukhusets funktioner och profil kommer skall inte genomföras. Lojo sjukhusets profil, inklusive obstetrik, skall förbli som den är nu."

Efter att ha förklarat diskussionen avslutad konstaterade ordföranden, att under diskussionen framförts ett beslutsförslag som avviker från föredragandes förslag och vunnit understöd och sammanslutningens styrelse skall rösta om ärendet.

Ordföranden föreslog som omröstningsförfarande, att de som stöder föredragandes förslag röstar JA och de som stöder Braskén förslag röstar NEJ.
Sammanslutningens styrelse godkände enhälligt omröstningsförfarandet.

I den förrättade omröstningen gavs 8 JA -röster (Karhu, Muurinen, Portaankorva, Reijula, Räf, Soininvaara, Vesikansa och Rautava) och 3 NEJ -röster (Braskén, Taipale och Kaajakari).

Ordföranden konstaterade, att sammanslutningens styrelse godkänt föredragandens förslag.

Beslut

Beslutförslaget godkändes.

Offentlighet

Offentligt

Grund för beslutsrätten

Grundavtal 13 §

Tilläggsuppgifter

Verkställande direktör Matti Bergendahl, fornamn.efternamn@hus.fi
Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

Bilagor

1. HUS arbetet med servicenätet förslag HUS-sammanslutningens styrelse den 17 juni 2024

För kännedom

Nylands välfärdområden och Helsingfors stad

81 § En total delning av HUS Fastigheter Ab med avsikt att realisera bolagets delar**Redogörelse***Bakgrund*

I HUS-sammanslutningens budgetar har man både 2023 och 2024 som en balanseringsåtgärd beslutat att realisera egendom. År 2023 inkluderades vinster på 15 miljoner från försäljning av tillgångar i budgetens övriga verksamhetsintäkter. Motsvarande summa är inkluderad i budgeten för 2024. Tills vidare har inga försäljningsintäkter kommit in under någotdera år.

HUS-sammanslutningens koncernsektion har förberett realiseringarna av tillgångarna som avses i budgetarna. På sektionens möte den 12 juni 2023 § 8 identifierades tre möjliga försäljningsobjekt. Dessa var 1) Logistikcentralens fastighet, 2) personalbostäder och 3) en del funktioner hos HUS Fastigheter Ab. Angående de två första punkterna har beredningen behandlats i sammanslutningens styrelse och koncernsektionen under hösten 2023 och våren 2024.

Än så länge har egendomen inte sålts och således har försäljningsvinster inte uppstått, trots att beredningen har framskridit för alla nämnda objekt. Det finns många orsaker till att processen är så långsam. Tillgångsposterna kan inte realiseras som sådana, eftersom funktionerna som använder dem (till exempel logistik- och fastighetstjänster) ännu behövs inom HUS-koncernen och i samband med försäljningsprocessen måste man samtidigt genomföra ett arrangemang för att anskaffa tjänsten i fråga. På samma gång måste man försäkra sig om att arrangemanget inte leder till en betydlig kostnadsökning och inte orsakar andra risker (till exempel leverantörslåsning). Endast försäljnings- och återuthyrningsarrangemang är inte heller giltiga enligt social- och hälsovårdsministeriet, utan försäljningen av egendom ska anknyta till en större omorganisering av funktioner. Marknadsläget är för tillfället utmanande bland annat vad gäller situationen angående försäljning av lägenheter, vilket fördröjer processen och sänker priset som kan fås för egendomen. Utöver detta är det nödvändigt att omorganisera tillgångsposter för att maximera försäljningsvinsten (till exempel lönar det sig att sälja lägenheter som aktier för fastighets- eller bostadsaktiebolag och inte direkt som fastigheter).

Tillgångsposterna ovan, vars realisering nu utreds, används för närvarande inom HUS-koncernen och är nödvändiga i sig, men det är inte av största betydelse att HUS äger dem. Syftet med realiseringsprocessen är att tillfredsställa detta behov på annat sådant sätt som frigör tillgångsposterna från balansräkningen till försäljningsvinster, inte orimligt ökar koncernens utgifter eller orsakar särskilda

risker.

Överlag kan konstateras att det har varit mycket svårt att realisera den för HUS-koncernen för närvarande onödiga fastighets- och övriga egendomen, till exempel Barnets Borgs fastighet. Realiseringen har också krävt långa beredningsprocesser som tagit årtal. Till exempel realiseringen av Barnets Borg har trots otaliga försök hittills inte varit möjlig med den nuvarande detaljplanen (YS), utan i praktiken kräver försäljningen av fastigheten en ändring av detaljplanen. Detaljplanen för Barnets Borg är nu aktuell och detaljplanen godkänns troligen under slutet av 2024.

Beredningsåtgärder för HUS Fastigheter Ab:s del

Koncernsektionen beslutade den 12 juni 2023 § 8 inleda fortsatt beredning för omorganiseringen av genomförandet av byggnadsinvesteringar som produceras av HUS Fastigheter Ab till en del av HUS-sammanslutningen och en utredning om produktionsmodellen för funktioner som förblir i bolaget. Enligt koncernsektionens beslut beställde koncernförvaltningen på basis av ramavtalet den ovan nämnda utredningen av VALOR Partners Oy. I utredningen bedömdes tjänsterna som produceras av bolaget ur synvinkeln till hur stor grad tjänsterna ska bevaras som bolagets egen verksamhet och till vilken grad de ska upphandlas från marknaden. Meningen med utredningen var inte att minska på antalet anställda som jobbar på bolaget och med utredningen försökte man inte heller nå inbesparingar vad gäller tjänster producerade av företaget. I utredningen intervjuades representanter för ledningen för både bolaget och HUS-sammanslutningen för att få en heltäckande bild över helhetssituationen. Koncernsektionen behandlade utredningens lägesrapport den 2 oktober 2023 § 11.

Den färdiga utredningen behandlades i koncernsektionen den 4 december 2023 § 19 och ärendet bordlades då. Sammanfattningsvis föreslogs i utredningen att byggherre- och projektjänsterna som bolaget producerar överflyttas till att produceras av HUS-sammanslutningen, och HUS Fastigheter Ab:s andra funktioner i stor utsträckning omvandlas till köptjänster. Dessa andra tjänster omfattar fastighetstjänster, säkerhetstjänster och skötsel av parkeringen. VALOR Partners Oy konstaterar att alternativet möjliggör utvecklingen av verksamheten och att söka funktionella och ekonomiska fördelar delvis genom att lägga ut verksamheten på entreprenad, delvis genom att utveckla beställar-utförar-modellen. I rapporten konstateras att alternativet innehåller risker både då det gäller processen för konkurrensutsättning och kostnader samt kvalitetshantering, men dessa risker kan hanteras som en del av beredningen av konkurrensutsättningen och avtalet. VALOR Partners Ab:s rapport finns som tilläggsmaterial 1.

Koncernsektionen beslutade enhälligt den 11 december 2023 § 21 att det bland

annat görs en utredning om försäljning av HUS Fastigheter Ab:s aktiestock eller affärsverksamhet helt eller delvis till marknaden. Koncernförvaltningen beställde den ekonomiska och skattemässiga granskningen av alternativ som avsågs i sektionens beslut av KPMG Oy Ab, i vilken olika alternativ för att genomföra försäljningen betraktades. KPMG Oy Ab är HUS första ramavtalsleverantör inom det skatterättsliga området. I samband med rapporten ombads KPMG Oy Ab göra en analys av funktionernas gängse värde.

Sammanfattningsvis var slutsatsen i KPMG Oy Ab:s rapport att det genom en aktieaffär är effektivast att överflytta bolagets delar till marknaden. Det här förutsätter att de delar av bolaget som överflyttas till marknaden avskiljs med en så kallad total delning. Koncernsektionen behandlade den färdiga granskningen av alternativ på sina möten den 8 april 2024 § 5 och den 23 april 2024 § 10 och beslutade under det senare mötet att föreslå för sammanslutningens styrelse att styrelsen ger HUS Fastigheter Ab uppdraget att inleda den totala delning som avses i aktiebolagslagen på det sätt som beskrivs ovan, förutsätter att delningen genomförs under 2024 och förutsätter att bolagets styrelse rapporterar till koncernsektionen hur processen framskrider på sektionens möten.

I det följande behandlas utförligare både analysen av det gängse värdet och den ekonomiska och skattemässiga granskningen av alternativ.

Analys av gängse värde för HUS Fastigheter Ab:s fastighets-, säkerhets-, och parkeringstjänster

Utgångspunkten för KPMG Oy:s utredning är att bolagets ägare, det vill säga HUS vill omorganisera bolaget så att vissa delar av bolaget överförs till marknaden och att ägaren genom arrangemanget får bästa möjliga avkastning. Arrangemanget utgör en del av målet som i budgeten uppställts för försäljning av HUS-sammanslutningens egendom och som både innevarande och föregående år uppgick till 15 miljoner euro per år. Tills vidare har alltså inga försäljningsintäkter kommit in.

De jämförande uträkningarna i analysen baserar sig på utfallet under åren 2022-2023 samt prognosen för 2024. Dessutom har man i de jämförande uträkningarna använt databaser för företagsomstrukturering för att söka information om jämförelsebolagen och utnyttjat övrig offentligt tillgänglig information om jämförelsebolagen. Då man tolkar uträkningarna måste man förstå, att vid utläggning på entreprenad står försäljningspriset som man får vid den egentliga transaktionen och innehållet i det kommande avtalet i ett inbördes samband med varandra.

I analysen av affärsverksamhetens gängse värde har en metod som baserar sig på kassaflöde och marknaden använts. Bolagets gängse värde har använts som

värdebegrepp i uträkningarna. Begreppet gängse värde beskriver marknadens gemensamma förväntningar och är det oftast använda värdebegreppet då man uppskattar bolagets värde. Definitionen av gängse värde stöder sig i första hand på verksamhetens kontinuitet (going concern) och vanligen också på den rationella verksamheten hos företagsledningen för att maximera värdet för ägarna. I detta fall ska man ändå även beakta eventuella faktorer som har att göra med längden på avtalsperioden.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det sammanlagda gängse företagsvärdet på de verksamhetsgrenar som eventuellt utläggs på entreprenad är i storleksklassen minst cirka 10 miljoner euro. Noggrannare uträkningar har presenterats i tilläggsmaterial 2 (sekretessbelagt, OffentL 24 § 17 mom.).

Beskattningsobservationer som anknyter till omorganisering av verksamheten

Som en del av utredningen om omorganiseringen har KPMG Oy Ab ombetts utarbeta en promemoria om skattemässiga frågor som har att göra med den planerade omorganiseringen av verksamheten.

Syftet är att HUS-sammanslutningen som en del av konkurrensutsättningen av fastighets- och säkerhetstjänsterna som verkställs som ett offentligt upphandlingsförfarande säljer HUS Fastigheter Ab:s fastighets- och säkerhetstjänstverksamhet antingen genom försäljning av affärsverksamhet eller aktiehandel till vinnaren eller vinnarna av anbudstävlan. Utöver försäljningen av säkerhets- och fastighetstjänsterna är det också meningen att omorganisera HUS Fastigheter Ab:s övriga funktioner och målet är att flytta dessa övriga operativa funktioner till HUS-sammanslutningen. Jämförelsen om alternativens inverkan har genomförts enligt följande:

- Alternativens skattekonsekvenser för säljaren och köparen (analys av inkomst-, mervärdes- och överlåtelseskatt)
- Tidtabellerna för genomförandet av alternativen
- Det praktiska genomförandet av överföringen av funktionerna som blir kvar till HUS-sammanslutningen och dess beskattning

De jämförbara alternativen är följande.

1. Funktionerna som är mål för omorganiseringen flyttas genom delning till sina egna bolag. Efter delningen säljs aktiestockarna i fastighets- och säkerhetstjänstbolagen till utomstående aktörer. I samband med delningen koncentreras parkeringshusbyggnaderna till ett inbördes fastighetsbolag och de andra kvarblivande funktionerna överförs i samband med delningen till ett bolag

som senare läggs ner. På så sätt förblir det inbördes parkeringshusbolaget HUS-sammanslutningens dotterbolag och de andra funktionerna flyttas till HUS-sammanslutningen då bolaget läggs ner.

2. Fastighets- och säkerhetsjästerna säljs genom försäljning av affärsverksamhet till en utomstående aktör. Efter detta kan HUS Fastigheter Ab till exempel sälja de andra funktionerna bortsett från parkeringshusbyggnaderna till HUS-sammanslutningen. Parkeringshusbyggnaderna och markarrendeavtalen kan bli kvar i HUS Fastigheter Ab. Det nuvarande bolaget kan omorganiseras till ett fastighetsaktiebolag.

Sammanfattningsvis kan konstateras att försäljningsvinsten som det första alternativet ger är 20 procent större än i det senare alternativet. Noggrannare uträkningar och jämförelser har presenterats i tilläggsmaterial 3.

Uppskattning över den utlagda servicens prisutveckling

På basis av bokslutsuppgifterna för 2023 är det vad gäller fastighets- och säkerhetstjänsterna fråga om en helhet på cirka 42,4 miljoner euro. Av denna helhet har man anskaffat tjänster för cirka 15,7 miljoner euro av utomstående serviceproducenter. På basis av detta genomförs en helhet på cirka 26,7 miljoner euro som egen serviceproduktion. I de båda servicehelheterna är det fråga om tjänster för vilka det existerar potentiella utomstående serviceproducenter och en fungerande konkurrensutsatt marknad.

Det är inte möjligt att i detta skede genomföra detaljerade uträkningar om de utlagda tjänsternas priser och deras utveckling, eftersom sådana uträkningar i sista hand baserar sig på anbud som anbudsgivaren gett. Enligt en uppskattning genomförd av VALOR Partners Oy, skulle potentialen för att effektivisera produktionen vara cirka fem procent, vilket är riktgivande. Möjligheterna att effektivisera anknyter bland annat till större aktörers skalfördelar, eventuellt utnyttjande av teknologi (till exempel datasystem och tekniska lösningar) och expertis som stora aktörer besitter samt utnyttjandet av den.

En nedsättande effekt på prissättningen har troligen också det att HUS som framtida kund skulle vara en mycket bra referens för en utomstående serviceproducent. Å andra sidan är priset som i framtiden betalas för tjänsterna till en del beroende av storleken på försäljningspriset, om man går in för att utlägga på entreprenad. Genom att flytta över de kvarblivande funktionerna till HUS-sammanslutningen kan man också uppnå synergieffekter och därigenom kostnadsbesparingar.

Eftersom leverantörens omsättning från de funktioner som överförs uppstår av priset

på serviceavtalet som ingås med HUS, är leverantörens möjligheter att inverka på avtalets lönsamhet i praktiken följande

Att förhandla avtalsperiodens omsättning, det vill säga prisnivån på avtalet, så högt som möjligt i början av avtalsperioden/långvarigt kontrakt; och Effektiviseringsåtgärder som inverkar nedsättande på serviceproduktionen, av vilka nyttan som kan uppnås delvis flyttas över på beställaren och delvis stannar hos serviceproducenten (enligt avtal)

Leverantörens täckning som uppstår av verksamheten på annat sätt än via effektivisering är inbakad i priset som HUS betalar och samma gäller det nuvarande dotterbolagets eventuella överskott.

De årliga tilläggskostnaderna som uppstår för HUS via serviceavtalet kan **mycket** grovt uppskattas på basis av följande bakgrundsantaganden;

- Serviceproducenten kan effektivisera verksamheten (andelen på de 26,7 miljoner euro som HUS Fastigheter Ab själv nuförtiden producerar) med cirka fem procent.
- Rörelsevinsten som serviceproducenten ska sträva efter är cirka sju procent.
- Försäljningspriset är 10 miljoner euro.
- Längden på servicekontraktet som ingås är sex år.

Då man räknar med dessa bakgrundsantaganden stiger den årliga kostnaden för HUS serviceavtal till cirka 500 000 euro per år och med en avtalsperiod på sex år således till cirka tre miljoner. Detta ska ställas i relation till försäljningsvinsten, som likt ovan konstaterat bevisligen är i storleksklassen minst cirka 10 miljoner euro.

Sammandrag

Sammanfattningsvis kan konstateras att en realisering och överflyttning av funktionerna till marknaden är motiverad och lönsam ur HUS-sammanslutningens perspektiv.

Sammanslutningens styrelse remitterade ärendet för den totala delningen av bolaget för ny beredning på sitt möte den 3 juni 2024 § 69. Efter beredningen ovan ges sammanslutningens styrelse ett beslutsförslag med samma innehåll som i den tidigare behandlingen.

Beslutsförslag

Sammanslutningens styrelse beslutar att

1. ge HUS Fastigheter Ab:s styrelse uppdraget att inleda den totala delning som avses i aktiebolagslagen på det sätt som beskrivs ovan,
2. kräva att delningen genomförs under 2024 och
3. kräva att bolagets styrelse rapporterar till koncernsektionen hur processen framskrider på sektionens möten

Ärendets behandling

Antecknades, att Mikko Piirtola och Ulla-Mari Karhu anmälde jävighet som styrelsemedlemmar i HUS Kiinteistö Oy (samfundsjäv) och avlägsnade sig kl 8.38-8.59 från sammanträdet under diskussion och beslutsfattandet i ärendet. Innan de lämnade hörde sammanslutningens styrelse dem som sakkunniga i ärendet.

Under diskussionen föreslog Markku Sistonen understödd av Antti Kaajakari, att föredragandes förslag förkastas och att den föreslagna totalfördelningen inte genomförs. Efter att ha förklarat diskussionen avslutad konstaterade ordföranden, att under diskussionen framförts ett beslutsförslag som avviker från föredragandes förslag och vunnit understöd och sammanslutningens styrelse skall rösta om ärendet. Ordföranden föreslog som omröstningsförfarande, att de som stöder föredragandes förslag röstar JA och de som stöder Sistonens förslag röstar NEJ. Sammanslutningens styrelse godkände enhälligt omröstningsförfarandet.

I den förrättade omröstningen gav 11 JA -röster (Blomqvist-Valtonen, Braskén, Hakala, Kokko, Muurinen, Portaankorva, Reijula, Räf, Soininvaara, Vesikansa och Rautava) och 4 NEJ -röster (Letto, Sistonen, Taipale och Kaajakari).

Ordföranden konstaterade, att sammanslutningens styrelse godkänt föredragandes förslag.

Beslut

Beslutförslaget godkändes.

Offentlighet

Offentligt

Grund för beslutsrätten

Grundavtal 13 §

Tilläggsuppgifter

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

HUS/3058/2024

Ekonomidirektör Jari Finnilä, fornamn.efternamn@hus.fi
Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

För kännedom

Styrelse för HUS Fastigheter Ab
Verkställande direktör Juha Tiuraniemi, HUS Fastigheter Ab

82 § Omstrukturering av ägande och borgen för Oy Apotti Ab**Redogörelse**

Sammanslutningens styrelse har behandlat titelärendet den 24 maj 2024 § 6 och lämnat ett beslutsförslag till sammanslutningens stämma om beviljande av proprieborgen för de lån som Oy Apotti Ab tar och villkoren för dessa borgensförbindelser. Sammanslutningens stämma har på förslag av sammanslutningens styrelse den 13 juni 2024 § 6 fattat ett beslut med följande innehåll.

"Sammanslutningens stämma beslutade enhälligt

a) bevilja proprieborgen för de lån som Oy Apotti Ab upptar och för vilka borgensbeloppet motsvarar HUS-sammanslutningens proportionella ägarandel av bolagets befintliga lånestock efter den planerade omstruktureringen av ägarförhållandena. Borgensbeloppet uppgår till högst hundrafyramiljonertrehundranittiofemtuseniohundratolv (104 395 912) euro (situationen i april 2024), och täcker lånekapitalet, räntor, dröjsmålsräntor samt eventuella kostnader för låneskötsel och indrivning.

b) bevilja proprieborgen för det lån som Oy Apotti Ab upptar och för vilket borgensbeloppet motsvarar högst HUS-sammanslutningens proportionella ägarandel av lånekapitalet på trettio miljoner euro, det vill säga uppgår till högst trettonmiljonerniohundratatusentrehundrasjuttiosex (13 900 376) euro, och som täcker lånekapitalet, räntor, dröjsmålsräntor samt eventuella kostnader för låneskötsel och indrivning. Borgensbeslutet tolkas så att varje proprieborgen ställs så att välfärdssammanslutningens borgensansvar som grundar sig på proprieborgen inte vid den tidpunkt då borgensförbindelsen ingås överstiger den proportionella andel som motsvarar bolagets ägarandel av de förpliktelser som grundar sig på lånet i fråga. Eventuella senare förändringar i bolagets ägarstruktur minskar inte borgensmannens ansvar utan uttryckligt skriftligt samtycke av säkerhetens förmånstagare.

Giltighetstiden för borgen begränsas till den 31 december 2034.

c) de borgensförbindelser som föreslås här beviljas på följande villkor:

i. De företagsinteckningar som övergått till välfärdsområdena dödas och Oy Apotti Ab låter genomföra en ny valuteringsbedömning efter omstruktureringen av ägarförhållandena och ansöker om nya fastighetsinteckningar grundat på valuterings. Företagsinteckningarna överläts till HUS-sammanslutningen som

motsäkerheter för de borgensförbindelser som beviljats Helsingfors samt Vanda och Kervo välfärdsområde enligt ägarandelar med lika förmånsrätt.

ii. Borgensmannen förbehåller sig rätten att kräva ytterligare tryggnads motsäkerheter om bolagets ägargrund ändrar så att ägandet överförs från nuvarande ägare eller verksamhetens syfte (tillhandahålla sina ägare tjänster i anknäytning till kund- och patientdatasystemet för social- och hälsovården) ändrar,

iii. att för den proprieborgen som beviljas Oy Apotti Ab i den situation som avses i punkt ii kan tas ut en årlig borgensprovision på minst 0,5 procent, som beräknas utgående från det återstående lånekapitalet som borgensansvaret gäller för per 31.12 och betalas före slutet av följande januari räknat från tidpunkten för fastställandet.

d) att en förutsättning för verkställigheten av beslutet är att de övriga återstående aktieägarna i Oy Apotti Ab fattar motsvarande beslut om proprieborgen för Oy Apotti Ab:s lån, som till storleken följer respektive ägandeförhållanden och

e) ger ekonomidirektören fullmakt att upprätta och underteckna de handlingar som krävs för borgensarrangemanget."

För sammanslutningens styrelse föreslås det nu både verkställighet av det ovan nämnda beslutet av sammanslutningens stämma och godkännande av de avtal som ägaromstruktureringarna för bolaget kräver. I den förstnämnda behandlingen i sammanslutningens styrelse behandlades ägaromstruktureringarna för bolaget och borgensbesluten med följande föredragningsstext som för tydlighetens skull upprepas på föredragningslistan för detta möte.

Enligt 43 § 1 mom. 2 punkten i lagen om välfärdsområden svarar sammanslutningens styrelse för beredningen och verkställigheten av sammanslutningens stämmas beslut och för tillsynen över beslutens laglighet.

--

Ägaromstruktureringar för bolaget

Oy Apotti Ab är ett bolag som ägs av HUS-sammanslutningen (43,23 procent), Helsingfors stad (35,71 procent), Vanda och Kervo välfärdsområde (14,29 procent), Västra Nylands välfärdsområde (3,48 procent), Mellersta Nylands välfärdsområde (2,26 procent) och Östra Nylands välfärdsområde (1,03 procent).

Enligt det gällande aktieägaravtalet som undertecknades den 20 september 2021 är bolagets centrala syfte att för aktieägarna tillhandahålla ett klient- och patientdatasystem som helhetsservice samt administrera, utveckla och underhålla systemet. Utöver att tillhandahålla systemet har bolaget som uppgift att i egenskap av aktieägarnas intresseenhet ta fram bland annat datasystemsteknologiska tjänster, digitala sakkunnigtjänster och övriga tjänster som anknyter till systemet. I aktieägaravtalet för bolaget avtalas att bolaget inte eftersträvar vinst och att ett eventuellt överskott från räkenskapsperioden ska användas till utveckling av de tjänster som bolaget tillhandahåller.

Apotti-systemet som bolaget tillhandahåller har införts i HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad, Vanda och Kervo välfärdsområde samt inom social- och hälsovården i Grankulla stad, av vilka det sistnämnda i social- och hälsovårdsreformen övergick till Västra Nylands välfärdsområde.

För Västra Nyland (välfärdsområdesstyrelsen 11.9.2023 § 129), Mellersta Nyland (samkommunsfullmäktige 16.12.2021 § 53) och Östra Nyland (välfärdsområdesstyrelsen 7.12.2023 § 317) finns välfärdsområdenas beslut om att antingen påbörja konkurrensutsättning av ett annat patientdatasystem eller upphandling av ett nytt patientdatasystem. Apotti-systemet kommer alltså inte att tas i bruk i sin helhet i dessa välfärdsområden. En särskild fråga som ska lösas är hur Västra Nylands välfärdsområde gör med de social- och hälsovårdstjänster som överförs från Grankulla stad och inom vilka man för närvarande använder Apotti-systemet.

Även om de nämnda tre välfärdsområdena (nedan utträdande aktieägare) inte inför systemet är de som aktieägare i bolaget bundna av bolagets aktieägaravtal och dess förpliktelser. Dessa förpliktelser omfattar bland annat att sörja för bolagets finansiering. Det innebär att de även ansvarar för en del av bolagets avskrivningar, de fasta kostnaderna för tjänsteverksamheten och bolagets förvaltningskostnader.

För de utträdande aktieägarna är det motiverat att försöka frigöra sig från ägande i bolaget, eftersom förpliktelserna i bolagets aktieägaravtal inte är förenliga med en situation där välfärdsområdet använder ett annat datasystem och inte använder bolagets tjänster. Det ligger även i de utträdande aktieägarnas intresse att komma ifrån borgensansvar för bolagets lån. På motsvarande sätt är det meningsfullt för HUS, Helsingfors stad samt Vanda och Kervo välfärdsområde (nedan kvarvarande aktieägare) att det i bolaget inte finns sådana ägare som inte använder bolagets tjänster och som inte har ett intresse att utveckla bolagets verksamhet.

Förhandlingar har förts mellan bolaget och dess ägare sedan september 2023 om villkoren för att utträda ur bolaget och frigöra sig från ägande. Vid förhandlingarna

har man berett ett utträdesavtal mellan bolaget samt de kvarvarande och de utträdande aktieägarna. I utträdesavtalet avtalas om överlåtelse av de utträdande aktieägarnas aktier till de kvarvarande aktieägarna och om det vederlag som de utträdande aktieägarna betalar till de kvarvarande aktieägarna. Vederlagets belopp motsvarar de kostnader som den kvarvarande aktieägaren är bunden till då den fortsätter som ägare i bolaget. I utträdesavtalet avtalas även om omorganisering av borgensförbindelser så att de utträdande aktieägarnas borgensansvar överförs till de kvarvarande aktieägarna. I utträdesavtalet avtalas även om processen att sluta använda systemet och det förfarande som ska iakttas vid utträdet. I beredningen av utträdesavtalet har parterna haft hjälp av bolagets advokatbyrå Castrén & Snellman.

I bilagan ([bilaga 1](#)) till föredragningslistan finns ett förslag till utträdesavtal jämte bilagor.

Överföring av borgensförbindelser förutsätter att de kvarvarande aktieägarna fattar ett nytt borgensbeslut enligt punkt 9.2 i utträdesavtalet. Borgensbeslutets belopp ska också täcka den borgensandel som överförs. Behörighet att fatta borgensbeslut har sammanslutningens stämma i HUS-sammanslutningen, stadsfullmäktige i Helsingfors stad samt välfärdsområdesfullmäktige i Vanda och Kervo välfärdsområde. Eftersom ett beslut om bifall att överföra borgensförbindelserna är en viktig förutsättning för utträdesavtalet är det meningen att de kvarvarande aktieägarna ska fatta beslut om att godkänna utträdesavtalet först i samband med att borgensbeslutet verkställs. De utträdande aktieägarna kan godkänna utträdesavtalet direkt utan beslut om borgensförbindelser.

Omorganisering av borgensförbindelserna för bolagets lån

För sammanslutningens stämma föreslås två borgensbeslut. Det första borgensbeslutet täcker den andel som motsvarar ägarandelen för varje kvarvarande aktieägare av det lånekapital som beviljats bolaget och extra kostnader för det. Med andra ord täcker borgensbeslutet de av bolagets lån som ägaren i fråga redan ingått borgensförbindelse för och ytterligare varje ägares proportionella andel av de borgensansvar som övergår från de utträdande aktieägarna.

Det andra borgensbeslutet täcker den andel som motsvarar ägarandelen för den kvarvarande aktieägaren av det nya bolagslånet som avses täcka bolagets finansieringsbehov innevarande år.

Bolagets ekonomiska situation

Oy Apotti Ab är ett aktiebolag som inte eftersträvar vinst och tillhandahåller de aktieägare som är dess kunder tjänster samt fakturerar dem för de kostnader som

uppstått. Investeringskostnaderna för uppbyggnaden av Apotti-systemet har aktiverats i bolagets balansräkning och kostnaderna har finansierats med långfristiga lån. Som säkerhet för lånen har ägarna ställt borgen på totalt 280 miljoner euro i förhållande till sina ägarandelar. De här långfristiga lånen har betalats av efter att varje ägare tagit systemet i bruk eller enligt avtal genom påbörjad fakturering av avskrivningskostnader. För de aktieägare som inte har tagit systemet i bruk, har som tidpunkt för att inleda fakturering av avskrivningskostnader avtalats den 1 januari 2024. På grund av förhandlingar i anknytning till utträdesavtalet inleddes fakturering av avskrivningskostnader inte från början av året utan inleds från och med den 1 april 2024. Av de långfristiga lånen har 114 miljoner betalats av fram till den 31 mars 2024. På så sätt uppgår det återstående långfristiga lånebeloppet till 178 miljoner euro. De borgensförbindelser som ställts tidigare är emellertid inte tillgängliga som säkerhet för nya lån. Bolaget har dessutom använt Kommunfinans Abp:s kommunala företagscertifikatprogram för kortfristiga finansieringsbehov, limiten för det är 60 miljoner euro. Som säkerhet för det kommunala företagscertifikatet har ägarna ställt borgensförbindelser som gäller tills vidare. För att säkerställa den kortfristiga finansieringens tillräcklighet fick bolaget erbjuda om ett kortfristigt lån på 15 miljoner euro utan säkerhet för 12 månader. Lånet lyftes i februari och genom det har finansieringens tillräcklighet säkerställts för 2024.

Det ekonomiska läget har också påverkats av att de tidigare ägarkommunerna Ingå, Lovisa och Sjundeå inte betalade bolagets försäljningsfordringar på det sätt som avtalats. En indrivningsprocess för de här försäljningsfordringarna och anslutningsavgifterna pågår i Helsingfors tingsrätt. Dessutom har Västra Nylands välfärdsområde lämnat sina fakturor för 2023 och 2024 delvis obetalda. De här ackumulerade fordringarna som baserar sig på avtalen för kommunerna och Västra Nylands välfärdsområde uppgick fram till 3/2024 till sammanlagt cirka 8,3 miljoner euro. Bolaget genererar inte vinst och dess verksamhet grundar sig på att dess ägarkunder täcker alla uppkomna kostnader i förhållande till sina ägarandelar. De obetalda fakturorna har medfört finansiella svårigheter och genom att täcka finansieringsunderskottet med externa kortfristiga lån orsakas extra räntekostnader för alla parter.

Bolaget har hamnat i en finansiellt utmanande situation, eftersom bolaget på grund av de långvariga utträdesförhandlingarna för aktieägarna inte kan få de borgensförbindelser som alla de nuvarande ägarna ställt i förhållande till ägarandelarna. Bolaget har också haft svårigheter att få kortfristiga lån utan säkerhet på marknaden under omstruktureringen av ägarförhållandena.

I kassaflödesprognosen ([bilaga 2](#)) framgår bolagets nuvarande finansiella utsikter.

Förslag

För sammanslutningens stämma föreslås att den ställer proprieborgen som täcker den andel som motsvarar ägarandelen för varje kvarvarande aktieägare av det lånekapital som beviljats bolaget och extra kostnader för det. Med andra ord täcker borgensbeslutet de av bolagets lån som ägaren i fråga redan ingått borgensförbindelse för och ytterligare varje ägares proportionella andel av de borgensansvar som övergår från de utträdande aktieägarna. Lånebeloppet som den här borgensförbindelsen täcker är för HUS-sammanslutningens del hundrafyramiljonertrehundranittiofemtuseniohundratolv (104 395 912) euro enligt situationen i april 2024. Borgensansvaret ökar med det belopp som motsvarar den proportionella andel som utgör den kvarvarande delägarens ägarandel av de utträdande aktieägarnas borgensansvar.

Borgensansvarens respektive lånebelopp framgår av bilagorna 3a och 3b till utträdesavtalet.

För sammanslutningens stämma föreslås ytterligare att bolagets kvarvarande ägare, det vill säga HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad samt Vanda och Kervo välfärdsområde tillsammans ställer proprieborgen på 30 miljoner euro baserat på ägarandelarna efter de förändrade ägarförhållandena. Efter den planerade omstruktureringen av ägarförhållandena är ägarandelarna följande: HUS-sammanslutningen 46,33 procent, Helsingfors 38,35 procent samt Vanda och Kervo välfärdsområde 15,32 procent. Då motsvarar de nya borgensförbindelserna ägarandelarna efter delägarnas utträde. I enlighet med bilaga 2 kan bolaget betala det lån som ska lyftas med den kommande faktureringen av avskrivningskostnader.

Riskbedömning

Syftet med Oy Apotti Ab:s verksamhet är att tillhandahålla sina ägarkunder datasystemtjänster för social- och hälsovården samt administrera och utveckla systemet i enlighet med kundernas behov och beslut. Den risk som bolagets verksamhet medför är den samma för ägarna som i den situation där ägaren själv utvecklar och administrerar ett datasystem för social- och hälsovården. Ägarna har lagt ut utvecklingen och administrationen av klient- och patientdatasystemet jämte alla infrastrukturtjänster till intresseenheten Oy Apotti Ab som inte eftersträvar vinst. Oy Apotti Ab:s borgensförbindelser för lån är på så sätt inte förknippade med risker som är mera omfattande eller större än ägarnas ansvar för att ordna social- och hälsovård, eftersom datasystemen och tjänster i anknytning till dem är nödvändiga i varje fall för att uppfylla ansvaret för att ordna social- och hälsovård.

Ursprungligen har aktieägarna ingått långvariga borgensförbindelser för ett lånekapital på 280 miljoner euro för bolaget samt gått i borgen för användning av

kapital till ett värde av 60 miljoner euro av det kommunala företagscertifikatprogrammet som är avsett för kortfristigt finansieringsbehov. Av de långfristiga lånen har 114 miljoner betalats av fram till den 31 mars 2024. På så sätt återstår 178 miljoner euro långfristigt lån och därför kommer lånebeloppet som borgensförbindelsena täcker efter det nya lånet på 30 miljoner euro och borgen i anknytning till det att vara mindre än de ursprungliga lånekapitalen för alla de kvarvarande aktieägarna. Lån som lyfts med nya borgensförbindelser som säkerhet ska betalas av före utgången av 2034.

Statligt stöd

Enligt artikel 107.1 om statligt stöd i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är stöd förbjudet om alla av följande kriterier uppfylls samtidigt:

- (1) offentliga medel, av vilket slag det än är, kanaliseras till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet,
- (2) det här ekonomiska stödet gynnar vissa företag eller viss produktion,
- (3) snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen, och
- (4) påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Det är fråga om beviljande av borgen till Oy Apotti Ab som offentliga samfundhar grundat för att sköta en uppgift inom deras verksamhetsområde som hänför sig till ordnande av social- och hälsovård, och bolagets syfte är att till ett självkostnadspris producera tjänster i anknytning till kund- och patientdatasystem inom social- och hälsovården endast till sina ägare.

Upphandlingen av kund- och patientdatasystemet har konkurrensutsatts i ett förfarande som avses i lagen om offentlig upphandling och koncession, och i upphandlingsdokumenten definieras de andra offentliga samfund som utifrån ramavtalet och genom att bli delägare i bolaget kan ta i bruk systemet. Bolaget har grundats endast för att för sina ägare genomföra den tjänst som grundar sig på deras gemensamma upphandling av ett datasystem för social- och hälsovården.

På de grunder som anges ovan bedriver Oy Apotti Ab inte ekonomisk verksamhet med tanke på reglerna om statligt stöd. Beviljande av borgen för bolaget i fråga omfattar således inte förbjudet statligt stöd, eftersom alla kriterier för statligt stöd inte uppfylls.

Villkor för beviljande av borgen enligt 134 § i lagen om välfärdsområden

Med beaktande av kraven i 134 § i lagen om välfärdsområden kan utifrån nyckeltalen för välfärdssammanslutningens ekonomi konstateras att den borgen som

föreslås bli beviljad inte äventyrar välfärdssammanslutningens förmåga att svara för sina lagstadgade uppgifter. Borgensförbindelserna innehåller inte heller någon betydande ekonomisk risk som avses i lagen om välfärdsområden med beaktande av bolagets syfte som beskrivs ovan och att bolaget endast ägs av offentliga samfund. De motsäkerheter som krävs för borgensförbindelsen täcker en tillräcklig del med tanke på välfärdssammanslutningens riskhantering. På Helsingfors stad tillämpas 129 § i kommunallagen.

Behörighet

Enligt 14 § i kommunallagen (410/2015) fattar stadsfullmäktige beslut och enligt 22 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld.

Beslutsförslag

Sammanslutningens styrelse beslutar att

1. efter att beslutet som sammanslutningens styrelse fattade den 13 juni 2024 § 6 har vunnit laga kraft kan det verkställas och de handlingar som avses i det utarbetas och undertecknas,
2. godkänna det bifogade förslaget till utträdesavtal och villkoren för det i anknytning till de utträdesarrangemang som gäller ägande i Oy Apotti Ab, samarbete kring Apotti och Apotti-systemet samt omorganisering av avtal och förbindelser, ansvar och skyldigheter för Oy Apotti Ab (inklusive finansieringsavtal för Oy Apotti Ab och borgens- och pantsäkerheter som ställts för dem) till följd av utträdesarrangemanget och verkställigheten av utträdesavtalet samt att verkställandet genomförs i enlighet med avtalsvillkoren i utträdesavtalet,
3. ge chefsöverläkaren som ersättare för verkställande direktören fullmakt att underteckna avtalet och att vid behov göra ändringar och korrigeringar som betraktas ringa eller är av teknisk natur i det innan det undertecknas.

Ärendets behandling

Föredraganden, verkställande direktör Matti Bergendahl anmälde jäv som styrelsens vice ordförande i Oy Apotti Ab (samfundsjäv) och avlägsnade sig under ärendets behandling samt beslutsfattande. Antecknades, att chefsöverläkaren Markku Mäkijärvi fungerade som föredragande i detta ärende.

Beslut

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

HUS/3414/2024

Beslutsförslaget godkändes.

Offentlighet

Offentligt

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

Bilagor

1. Utträdesavtal jämte bilagor_final 23.5.2024

För kännedom

Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad
Kommunfinans Abp
Finansieringschef Aija Salomaa

83 § Verkställighet av sammanslutningens stämmas beslut**Redogörelse**

Enligt 43 § 2 punkten i lagen om välfärdsområden ska sammanslutningens styrelse svara för beredningen och verkställigheten av sammanslutningens stämmas beslut och för tillsynen över beslutens laglighet. Enligt 148 § i lagen om välfärdsområden får ett beslut verkställas innan det har vunnit laga kraft. Verkställigheten av ett beslut får dock inte inledas, om begäran om omprövning eller anförande av besvär skulle bli meningslöst till följd av verkställigheten eller om det organ eller den tjänsteinnehavare som behandlar begäran om omprövning eller besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

Ärendena på föredragningslistan för sammanslutningens stämma den 13 juni 2024 är till sin natur sådana att man kan fatta beslut om verkställigheten av dem vid det här mötet för sammanslutningens styrelse. På sitt möte behandlade sammanslutningens stämma följande ärenden:

- § 1 Organisering av mötet och fastställande av röstlängden
- § 2 Bokslut 2023, utfall för verksamheten och ekonomin år 2023
- § 3 Revisionsberättelse och beviljande av ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 2023
- § 4 Revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2023
- § 5 HUS-sammanslutningens budgetram för 2025
- § 6 Omstrukturering av ägande och borgen för Oy Apotti Ab
- § 7 Beviljande av proprieborgen till Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal
- § 8 Ändring av förvaltningsstadgan
- § 9 Redogörelser för bindningar
- § 10 Avskedsbegäran från uppdraget som ersättare i sammanslutningens styrelse
- § 11 Val av medlem till nationalspråksnämnden
- § 12 Val av ersättare till närservice- och integrationsnämnden

§ 1 och § 9 i protokollet från sammanslutningens stämma är till sin natur ärenden som gäller informering eller organiseringen av sammanslutningens stämma och de kräver inte separat verkställande.

Protokoll från sammanslutningens stämma är framlagt i det allmänna datanätet och besluten har sänts för kännedom till medlemmarna i HUS-sammanslutningen och till Helsingfors universitet.

Verkställande av ärendet § 6 finns på föredragningslistan som en egen paragraf.

Beslutsförslag

Sammanslutningens styrelse beslutar att

1. anteckna för kännedom att beslutet av HUS-sammanslutningens stämma som ordnats den 13 juli 2024 har skickats för kännedom till medlemmarna i HUS-sammanslutningen och till Helsingfors universitet och samma dag lagts fram för påseende i det allmänna datanätet,

2. besluten av HUS sammanslutningens stämma den 13 juli 2024 får verkställas enligt följande:

2, 3 §: beslut anmäls till HUS ekonomiförvaltning för att ta i beaktande i sammanslutningens bokföring,

4 §: utvärderingsberättelsen antecknas för kännedom och ett utlåtande bereds till sammanslutningens stämma enligt § 73.4 i förvaltningsstadgan om de åtgärder som vidtas med anledning av utvärderingsberättelsen,

5 §: beslutet anmäls till HUS ekonomiförvaltning för att ta i beaktande i beredning av 2025 års budget,

7 §: de handlingar som krävs enligt den borgensarrangemanget som avses i beslutet kan upprättas och undertecknas när villkoren för beslutet är uppfyllda och beslutet har vunnit laga kraft,

8 §: ändringarna av förvaltningsstadgan träder i kraft den 17 juni 2024 och den ändrade förvaltningsstadgan publiceras på det allmänna datanätet och

10, 11, 12 §: besluten meddelas till de som valts till medlemmar eller ersättare till organen, till de som beviljats avsked, till personaltjänster, till föredragande och sekreterare för organen.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Offentlighet

Offentligt

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, foramn.efternamn@hus.fi

För kännedom

84 § Beslut som inkommit gällande förfarandet med övertagningsrätt enligt § 97 i välfärdsområdeslagen**Redogörelse**

HUS-sammanslutningens styrelse har beslutat 14.12.2022 § 62, att följande beslut rapporterats till styrelsen för övervägande av övertagningsrätt:

1. val av verkställande direktörens eller resultatområdesdirektörernas direkt underställda till en tjänst eller befattning
2. behovsprövade tjänstledigheter eller feriearbeten på över sex månader som beviljats direkt underställda till verkställande direktören eller resultatområdesdirektörerna
3. upphandlingar vars uppskattade värde överstiger 100 000 euro
4. ibruktagande av servicesedel
5. beslut om beviljande av skadestånd som överstiger 10 000 euro
6. beslut om delegering av beslutanderätt

För en möjlig användning av upptagningsrätten enligt 97 § i lagen om välfärdsområden, meddelas sammanslutningens styrelse om de i bilaga 1 nämnda besluten som har funnits till påseende i de förtroendevaldas mötesportal, samt följande beslut som organen fattat:

Närservice- och integrationsnämnden 11.4.2024

- § 6 Info-asiat
- § 7 eKonsultaatiot toiminnallisen integraation mahdollistajina Uudellamaalla
- § 8 HUSin palveluverkkotyö
- § 9 Muut asiat kokous 11.4.2024

Forsknings-, utbildnings-, utvecklings- och innovationsnämnden 22.4.2024

- § 7 Toisilain avaaminen ja seuranta
- § 8 RWD-keskushankkeen eteneminen
- § 9 TKKI-lautakunnan esitys HUSin omaksi tutkimusrahoitukseksi vuodelle 2025
- § 10 Hyvinvointialue-HUS-HY-yhteistyö, askelmerkit 2024 ja TKKI-lautakunnan rooli
- § 11 Hammaslääketieteen koulutus HY:ssa ja HUSissa - hyvinvointialueiden parhaaksi
- § 12 Lähipalvelu- ja integraatiolautakunta
- § 13 Muut asiat

Nationalspråksnämnden 30.5.2024

- § 14 Premiering av tvåspråkiga insatser
- § 15 Presentation av resultatenheter Akuten
- § 16 Språkambassadörsseminariet och utveckling av verksamheten
- § 17 Anmälningsärenden

Beslutsförslag

Sammanslutningens styrelse beslutar att inte behandla beslut som avses i 97 § i välfärdsområdeslagen och som räknas upp i bilaga 1 samt i föredragningstexten.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Offentlighet

Offentligt

Grund för beslutsrätten

Förvaltningsstadga § 33 ja 35

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

Bilagor

1. Beslutförteckning

För kännedom

85 § Övriga ärenden
Redogörelse

1. Mötestidtabellen för sammanslutningens styrelse för 2024 och ärenden som behandlas på mötena.

Tid	Ärenden som ska behandlas
den 19 augusti	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i juni - överföringen av funktioner vid Raseborg sjukhuset till Västra Nylands välfärdsområdet - överföringen av grupphemmet för andningsförlammningspatienter i Räckhals till Vanda och Kervo välfärdsområdet - överföringen av strålbehandlingsenhet i Lahtis till Päijät-Tavastlands välfärdsområde - färdplan för psykiatri - utredning angående Apotti
<i>den 22 augusti</i>	<i>Sammanslutningens styrelses aftonskola</i> - investeringar som ingår i ekonomiplanen för 2025-2028
den 2 september	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i juli - mötesschema för sammanslutningens styrelse och sammanslutningens stämma 2025
den 7 oktober	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i augusti
<i>den 17 oktober</i>	<i>Sammanslutningens styrelses aftonskola</i> - preliminär behandling av budgeten för 2025
den 4 november	Sammanslutningens styrelse - budgeten, "första kapitlet" - verksamhet och ekonomi i september
den 18 november	Sammanslutningens styrelse - budgeten, "andra kapitlet" - budgetförslaget för 2025 till sammanslutningens stämma - övriga ärenden i sammanslutningens stämma
den 2 december	Sammanslutningens styrelse - verksamhet och ekonomi i oktober
<i>den 19 december</i>	<i>Sammanslutningens stämma</i> - budgeten och ekonomiplanen för 2025-2027
den 30 december	Sammanslutningens styrelse (Teams-mötet) - verkställande av sammanslutningens stämmas beslut från den 20 december 2024 - verkställande av personalplanerna för 2025, förändringar

	i befattnings- och behörighetsvillkoren samt inrättande och ändring av tjänster - fastställande av investeringsprogrammet för 2025-2028 - framställning till social- och hälsovårdsministeriet med förslag till investeringsprogram för 2026 och investeringsplan för 2027-2029
--	---

Beslutsförslag

Antecknas för kännedom.

Ärendets behandling

Antecknades att styrelseledamoten Osmo Soininvaara hade lämnat en avskedsanmälan ur medlemskapet i sammanslutningens styrelse. Anmälan kommer att behandlas av sammanslutningens styrelse under höstterminen och vidare på nästa sammanslutningens stämma. Ordföranden tackade på styrelsens vägnar Soininvaara för hans bidrag till arbetet i sammanslutningens styrelse.

Beslut

Antecknades för kännedom.

Offentlighet

Offentligt

Grund för beslutsrätten

Förvaltningsstadga § 86

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Lauri Tanner, fornamn.efternamn@hus.fi

För kännedom

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING OCH FÖRBUD MOT BEGÄRAN OM OMRÖVNING**Omprövning får inte begäras på beslut som nämns nedan.**

Enligt 141 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) får omprövning och välfärdsområdesbesvär inte anföras över följande beslut, eftersom beslutet endast gäller beredning eller verkställande, paragrafer: 81, 83, 84, 85 §

Enligt 6 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) eller andra författningar får följande beslut inte överklagas genom besvär, kriterier och paragrafer för besvärsförbud:

Behandlingen av privaträttsliga ärenden i anknytning till beslut hör till Helsingfors tingsrätts behörighet, paragrafer:

Beslut tagna av detta möte kan överklagas enligt anvisningarna nedan.

Anvisning för begäran av omprövning, anvisning i punkt 1, paragrafer: 80, 82 §

Eftersom omprövning av de beslut som nämns här kan begäras, får ändring av dem inte sökas genom besvär.

Upphandlingsärende, anvisningar i punkterna 2 och 3, paragrafer:

Välfärdsområdesbesvär till Helsingfors förvaltningsdomstol, anvisning i punkt 4, paragrafer: 79 §

Förvaltningsbesvär till Helsingfors förvaltningsdomstol, anvisning i punkt 4, paragrafer:

1. ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING**Rätt att begära omprövning**

Begäran om omprövning kan göras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part). Begäran om omprövning av ett beslut fattat av en myndighet inom HUS-sammanslutningen får också göras av ett välfärdsområde som är medlem i HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad samt deras medlemmar. Begäran om omprövning ska göras skriftligen.

Förbud mot begäran om omprövning

Omprövning får inte begäras i fråga om ett beslut som endast gäller beredning eller verkställande, ett beslut med anledning av en omprövning eller ett beslut i vilket ändring söks

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

med stöd av någon annan lag än lagen om välfärdsområden (611/2021).

Omprövningsmyndigheten

Begäran om omprövning av ett beslut av sammanslutningens styrelse riktas till sammanslutningens styrelse.

Begäran om omprövning av ett beslut av koncernsektionen riktas till sammanslutningens styrelse.

Begäran om omprövning av ett beslut av revisionsnämnden riktas till revisionsnämnden.

Sammanslutningens styrelse behandlar begäran om omprövning också ifall den har utnyttjat sin övertagningsrätt enligt (611/ 2021) 97 § i lagen om välfärdsområden att överta beslut av en underlydande nämnd eller sektion.

Tidsfrist för begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska göras inom 14 dagar från delfående av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet, om inte något annat visas, sju dagar efter det att brevet skickades, den tredje dagen efter att det elektroniska meddelandet skickades, vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller vid den tidpunkt som anges på delfåendebeviset. En medlem av välfärdsområdet anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet är framlagt i det allmänna datanätet.

Dagen då delfåendet sker räknas inte med i tidsfristen för begäran om omprövning. Om den sista dagen för omprövning är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får begäran om omprövning tillställas mottagaren den första vardagen därefter.

Innehållet i begäran om omprövning

Begäran av omprövning måste innehålla

- beslutet i vilket omprövning begärs,
- till vilka punkter i beslutet omprövning begärs och vilka ändringar begärs,
- motiveringarna till begäran om omprövning,
- vad rätten att begära omprövning grundar sig på, om inte beslutet som är föremål för begäran om omprövning gäller den som har gjort det,
- namn, hemkommun och kontaktuppgifter för den som begär omprövning,
- kontaktuppgifter för eventuellt ombud eller eventuell laglig företrädare samt
- postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar i ärendet kan sändas.

Bilagor till begäran om omprövning

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

Till omprövningsbegäran ska bifogas

- beslutet som är föremål för begäran om omprövning jämte anvisningar om hur omprövning ska begäras,
- en utredning om när den som begär omprövning har delgivits beslutet eller någon annan utredning om när tidsfristen för begäran om omprövning har inletts samt
- handlingar som den som begär omprövning åberopar som stöd för sin begäran, om de inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Förfrågningar om bilagor till omprövningsmyndighetens beslut kan riktas till HUS Registratur.

Vid utlämnandet av uppgifter ur sekretessbelagda handlingar tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Inlämning av omprövningsbegäran

Parten eller en av parten befullmäktigad person ska tillställa omprövningsmyndigheten en begäran om omprövning till HUS Registratur, vars kontaktuppgifter nämns i punkt 5.

Begäran om omprövning ska lämnas in i så god tid att den hinner fram den sista dagen av tidsfristen för begäran om omprövning före HUS Registraturs kundtjänst stängs. På eget ansvar kan begäran om omprövning skickas med post, bud, fax eller e-post.

2. BESVÄRSANVISNING

Den som är missnöjd med den upphandlande enhetens beslut eller med något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan lämna in ett skriftligt yrkande på upphandlingsrättelse enligt 132-134 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016). En anbudsgivare som har deltagit i anbudsförfarandet eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) får yrka på upphandlingsrättelse. Upphandlingsrättelsen ska lämnas in skriftligt.

Myndighet som behandlar upphandlingsrättelsen

Upphandlingsrättelsen riktas till det organ eller den tjänsteinnehavare i den upphandlande enheten som fattat upphandlingsbeslutet.

Tidsfrist för inlämning av begäranden om omprövning

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse inom 14 dagar från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut eller annat avgörande i upphandlingsförfarandet.

Parten anses ha fått del av upphandlingsbeslutet jämte bifogade handlingar vid elektronisk

delgivning den dag då det elektroniska meddelande som innehåller beslutet jämte bifogade handlingar står till mottagarens förfogande i mottagarens mottagningsanordning på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått ta del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis. Delfåendedagen räknas inte med i den utsatta tiden.

Om den sista dagen av tidsfristen infaller på en helgdag eller någon annan motsvarande dag, då arbete inte utförs på ämbetsverket, får yrkandet lämnas in första vardagen därpå. Tidpunkten för när yrkandet på upphandlingsrättelsen har inletts och när den behandlas påverkar inte den tidsfrist inom vilken en part med stöd av upphandlingslagen kan söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

Upphandlingsrättelsens innehåll

Ur upphandlingsrättelsen måste framgå

- partens namn och hemkommun,
- postadress och övriga kontaktuppgifter till vilka meddelanden i saken kan skickas,
- det beslut som rättelseyrkandet gäller samt
- till vilken del rättelse yrkas och vilka ändringar som yrkas i beslutet samt grunderna för dessa.

Om någon annan än parten själv för talan, ska i yrkandet också nämnas denna persons namn, hemkommun, postadress och övriga kontaktuppgifter till vilka meddelanden i saken kan sändas.

Om yrkandet sänds som brev, ska parten eller dennes lagliga företrädare eller ombud egenhändigt underteckna yrkandet. Om yrkandet lämnas in per e-post och det finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet, kan yrkandet begäras i original med underskrift (lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet 13/2003).

Till upphandlingsrättelsen ska fogas de handlingar som parten åberopar om de inte redan innehas av upphandlingsenheten.

Förfrågningar om bilagor till upphandlingsbeslutet kan riktas till HUS Registratur. Registraturens kontaktuppgifter nämns i punkt 5.

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

Uppgifter ur sekretessbelagda handlingar lämnas ut enligt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Adress för inlämnande

Parten eller en av parten befullmäktigad person ska lämna in yrkanden riktade till myndigheten som behandlar upphandlingsrättelsen till HUS Registratur. Registraturens kontaktuppgifter nämns i punkt 5.

Yrkandet ska lämnas in såpass tidigt att det hinner fram på tidsfristens sista dag innan registraturen stängs. Yrkandet kan på eget ansvar sändas med post, bud, fax eller e-post.

3. BESVÄRSANVISNING TILL MARKNADSDOMSTOLEN

Anbudsgivaren, parten som gjort anbudsansökan, eller andra som saken gäller, kan föra ärendet till marknadsdomstolen genom besvär.

Besvärsrätten gäller beslut om offentliga upphandlingar som överskrider det nationella och EU-tröskelvärdet.

Besvärsförbud

Enligt 163 § i upphandlingslagen får ändring inte sökas i ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) eller lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

En part får inte söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal genom besvär om inte marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av ärendet enligt 146 § i upphandlingslagen.

Förande av ett ärende till marknadsdomstolen

Om det vid en upphandling har förfarits i strid med upphandlingslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i strid med Europeiska gemenskapens lagstiftning eller Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling, kan den som saken gäller, eller en annan part som nämns i 145 § i lagen om offentlig upphandling och koncession genom besvär föra ärendet till marknadsdomstolen och föra talan i ärendet.

Marknadsdomstolen behandlar inte en ansökan vars uppskattade värde är mindre än de tröskelvärden som föreskrivs i 25 § i upphandlingslagen.

Om de påföljder som marknadsdomstolen har till sitt förfogande bestäms i 16 kapitlet i

upphandlingslagen.

För sammanslutningens del är beslutet inte bindande förrän det blivit klart huruvida ett högre organ använder sin övertagningsrätt i ärendet enligt 97 § i lagen om välfärdsområden.

Delgivningen av beslutet innebär inte att ett avtal har ingåtts. Enligt 128 § i upphandlingslagen ska den upphandlande enheten efter det att beslutet har fattats ingå ett skriftligt kontrakt om upphandlingen. Vid upphandlingar som överstiger EU-tröskelvärdet kan upphandlingskontraktet ingås och verkställas tidigast 14 dagar efter delgivningen av beslutet

Besvärstillstånd

Enligt 146 § i upphandlingslagen får ändring i en upphandling som grundar sig på ramavtal inte sökas genom besvär, om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet.

Tillstånd ska beviljas om:

1. det är viktigt att behandla ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden; eller
2. det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

Tidsfrist för besväret

Om inte något annat bestäms i lag, ska besvären lämnas in skriftligen inom 14 dagar från det att parten i fråga har fått ta del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärsanvisning.

Besväret ska anföras inom 30 dagar från det att parten i fråga har fått del av beslutet, om den upphandlande enheten har ingått ett upphandlingskontrakt med stöd av 130 § 1 punkten i upphandlingslagen utan att iaktta väntetiden.

Besvären ska lämnas in senast sex månader efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått ta del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärsanvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärsanvisningen har haft *väsentliga* brister.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits av *parten* den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

Om delgivningen sker brevlades per post till mottagaren anses mottagaren ha fått ta del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis. Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen.

Om den sista dagen för tiden för inledande av ett ärende infaller på en helgdag eller någon annan motsvarande dag, då man inte arbetar på ämbetsverket, får handlingarna lämnas in hos marknadsdomstolen första vardagen därpå.

Besvärets innehåll

I besväret måste meddelas

- det upphandlingsärende som besväret gäller och
- ändringssökandens yrkanden och grunderna för dessa
- när det gäller en upphandling som grundar sig på ett ramavtal ska i besvärsskriften motiveras varför behandlingstillstånd bör beviljas
- ändringssökandens namn och hemkommun
- postadress och telefonnummer till vilka meddelanden i saken kan sändas till ändringssökanden

Om ändringssökandens talan förs av dennes lagliga företrädare eller ett ombud eller om någon annan person har avfattat besvären, ska även denna persons namn och hemkommun anges.

Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i original eller kopia, i vilket ändring söks samt
- bevis över dagen för delfåendet av beslutet eller annan utredning över när tidpunkten för inledande av ett ärende började.

Till besvärsskriften ska fogas de handlingar som ändringssökanden hänvisar till som stöd för sitt yrkande. Ombudet ska till ansökan foga en fullmakt i enlighet med vad som bestäms i 32 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Förfrågningar om bilagor till upphandlingsbeslutet kan riktas till HUS Registratur.

Uppgifter ur sekretessbelagda handlingar lämnas ut enligt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Meddelande om begäran om omprövning till den upphandlande enheten

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende med stöd av 148 § i upphandlingslagen ska

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas till den upphandlande enheten på den ifrågavarande enhetens registraturs adress senast då besvären över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen.

Inlämnande av besvärsskriften

Besväret ska lämnas in till marknadsdomstolen, vars kontaktuppgifter är:

Marknadsdomstolen

Banbygggarvägen 5
00520 Helsingfors
Telefon: 029 564 3300
Fax: 029 564 3314
markkinaoikeus@oikeus.fi

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Besväret ska vara framme den sista dagen av besvärstiden innan marknadsdomstolens tjänstetid löper ut. Själva delfåendedagen räknas inte med.

Ansökan kan lämnas in till marknadsdomstolens kansli personligen, per bud, per fax eller e-post, enligt vad som föreskrivs i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

För behandling av ärendet i marknadsdomstolen uppbärs en rättegångsavgift enligt gällande lag (lagen om domstolsavgifter, (1455/2015).

(Lag om domstolsavgifter: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>)

4. BESVÄRSANVISNING TILL HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL**Besvärsrätt**

Ändring i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom kommunalbesvär endast av den som lämnat in rättelseyrkandet. Om beslutet med anledning av begäran om omprövning har ändrats eller om det är fråga om fullmäktiges beslut, får ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär även av den som beslutet gäller eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), sammanslutningens medlemskommun samt kommunens medlem.

Välfärdsområdesbesvär får anföras på den grund att

1. beslutet har tillkommit i felaktig ordning,

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
3. beslutet annars strider mot lag.

Förvaltningsbesvär får anföras över ett beslut enligt vilket ett förvaltningsärende har avgjorts eller inte undersökts.

Besvärsförbud

Välfärdsområdesbesvär eller förvaltningsbesvär får inte anföras över ett beslut som gäller endast förberedelse eller verkställande.

Ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet får inte överklagas med stöd av lagen om välfärdsområden (611/2021) eller lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Besvärsförbudet baserar sig på 163 § i upphandlingslagen.

Besvärstid

Skriftligt besvär skall anföras inom 30 dagar efter delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet, om inte något annat visas, sju dagar efter det att brevet skickades, den tredje dagen efter att det elektroniska meddelandet skickades, vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller vid den tidpunkt som anges på delfåendebeviset. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet är framlagt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden. Om den sista dagen för besvär är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får besväret tillställas mottagaren den första vardagen därefter.

Besvärets innehåll

I besväret ska nämnas

- beslutet på vilket ändring yrkas
- på vilken del ändring yrkas och vilka ändringar som yrkas i beslutet,
- motiveringar för yrkandena
- vad rätten att överklaga grundar sig på, om inte beslutet som är föremål för begäran om omprövning gäller den som har gjort det,
- ändringssökandens namn, hemkommun och kontaktuppgifter,
- kontaktuppgifter för eventuellt ombud eller eventuell laglig företrädare samt
- postadress och eventuell annan adress till vilken rättegångshandlingarna kan sändas.

Bilagor till besväret

Till besvärsskriften ska fogas:

HUS-sammanslutningen
Styrelse för sammanslutningen

17.6.2024

- beslutet som är föremål för begäran av omprövning med besvärshandlingar,
- en utredning om när den som begär omprövning har delgivits beslutet eller någon annan utredning om när tidsfristen för begäran om omprövning har inletts samt
- handlingar som den som begär omprövning åberopar som stöd för sin begäran, om de inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Förfrågningar om bilagor till beslutet i vilket ändring söks kan riktas till HUS Registratur.

Vid utlämnandet av uppgifter ur sekretessbelagda handlingar tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Tillställande av besvär

Ändringssökanden eller av ändringssökanden befullmäktigad person ska lämna in besväret till Helsingfors förvaltningsdomstol, vars kontaktuppgifter är följande:

Helsingfors förvaltningsdomstol

Banbyggargvägen 5
00520 Helsingfors
Tfn: 029 564 2000
Fax: 029 564 3314
helsinki.hao@oikeus.fi

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Handlingarna skickas på eget ansvar per post, bud, fax eller e-post. Besväret med bilagor ska nå förvaltningsdomstolen innan besvärstiden går ut.

Förutsättningarna för och storleken på den rättegångsavgift som uppbärs för behandling av besvär vid förvaltningsdomstolen bestäms i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015). Om en rättegångsavgift uppbärs, är dess belopp 270 €. (Lag om domstolsavgifter: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>)

5. KONTAKTUPPGIFTER

HUS Registratur

Postadress: PB 200, 00029 HUS
Besöksadress: Maruddsvägen 74, Iiris-centret, 00930 Helsingfors
Telefonväxel: 09 4711
Tfn: 050 428 7837
Fax: 09 471 75500
E-post: kirjaamo@hus.fi

17.6.2024

Kundtjänst vardagar kl. 9.00-15.00.